Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese: Rigâ, Maskâ Grehzineeku eelâ Nr. 2.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.

Awise isnahk katru deenu, isnemot swehtdeenas un swehtku deenas.

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rindiņu pehz teksta 10 kap., preekschpuse 30 kap.

Pirmais gads.

Maksâ ar peesuhtischanu: par 1 gadu 5 rbl. 50 kap., par 1/2 „ 2 „ 80 „, par 1/4 „ 1 „ 50 „, „ 1 mehnesi — „ 80 „

bes peesuhtischanas: par 1 gadu 4 rbl. — kap., „ 1/2 „ 2 „ — „, „ 1/4 „ 1 „ — „, „ 1 mehnesi — „ 40 „

№ 15. Zeturtdeen, 1. augustâ (14. augustâ). 1902.

Anderſona fotografija Zehſis.
Godalgota: Smilten 1885. Zehſis 1890. Maskawâ 1896. Rigâ 1901.
Zeen. publikai daru zaur scho sinamu, ka es sawus fotografeschanas darbus **atkal pilnigi ešmu uzsahzis.** Uzņemschanas isdaru katru deenu: no piksten 9 lihdz 12 un no pulkstem 1 lihdz 4. 448a.

Par semes atnemschanu dselszeļa buhwes wajadsibam.

Par scho leetu rakstu Tehwija: Lihdsâs ar atkausas dschanu preekſch kahda dselszeļa buhwes buhwetaja-beedriba waj persona dabon atkausu, buhwei wajadsigo semi atnemt spaidu zeļâ no winas lihdſſchinejâ ihpaſchneeka, ja labprahtigu weenoſchanos newar panahkt. Spaidu zeļâ atnemtâ semes gabala wehrtibu noſaka ihpascha no walsdibas eezelta wehrteſchanas kommiſija, kura sewiſchki uſ to ſkatas, kahdi eenehmumi no semes winas ihpaſchneekam pehdejâs gadôs nahkuſchi un tad ſcho eenahkumu (ſkaidro eenahkumu) reiſina ar 20. Peemehram ja puhrweeta semes atmesta ſkaidri 5 rubli gadâ — tad puhrweeta semes 100 rubļu wehrtibâ. Saprotams, ka pilſehtâs un wiſu tuwumâ, kur ſemei ir ſawa ihpaſcha wehrtiba kâ buhwgruntei, newar ſkatitees uſ winas eenesſgumu, kas daſchreiſ war buht neapbuhwetâ wetbâ lihdſigs nullei — kamehr zitadi ſchi pate seme kâ buhwgrunts teek ſamaksata ar 5 waj 10 waj pat 20 rbl. un wairak kwadrat-aſê. Saprotams, ka ari tas jaapſwer. Un deſ tam jaatlihdſina ari ſkahde, kas zeļas zaur ehku naplehſchanu, pahrzelſchanu u. t. t., lauku-augļu nopoſtiſchanu, buhwes darbus waſarâ nenokoptôs laukôs iſdarot. Pretotees tam wiſam neweens newar — notikuſe ſkahde teek atlihdſinata wehlak. Saprotams, ka katra peenahkums ir, jau pee laika gahdat par aprahdijumeem un peerahdijumeem, kahda ſkahde noteek, ja weenoſchanâs nenoteek labprahtigi un jaſagatawojas uſ kommiſijas takſeſchanu, kur katrs war ſawas teeſibas pahrſlahgt. Un te nu jaewehro, ka aplami praſijumi un aprehkini ari te, kâ wiszaur, ſazels tikai ihgnumu un leetai neatneſis nekahdu labumu, kurpretim nopeetniba iſkatrâ weetâ tiks eewehrota. Par no dselszeļa ſtrahdneekeem ahrpus eenemtâs semes patwarigi nodarito ſkahdi — newar zeret uſ atlihdſibu ſchahdâ zeļâ — te ſawu ihpaſchumu katram weenam paſcham par ſemi wajaga pahrſlaht.

Atlihdſibu par nodarito ſkahdi iſmakſâ tam, akm wina nobarita — par atnemto ſemi tam, kuram wina peeder pehz hipoteku grahmatam. Un ja uſ ſemes waj mahjas guſ kahdi krepoſtnodalâs eerakſtiti parahdi (obligazijy parahdi), peem. mahju iſpirkſchanas nauda, kas wehl nawa nolihdſinata, tad ſemes waj mahjas ihpaſchneeks atlihdſibu war dabut tikai ar ſcho parahdu beweju peekriſchanu; ja ſchee parahdu deweji tahdu atkauju nedod — tad ar iſmakſajama ſkahdes atlihdſibu teek beldetas ſchis obligazijas, zik tahli tas eeſpehjams.

Bet dselszeļi neween atnem ſemi — wini ari aprobeſcho ſemes leetoſchanas teeſibas ſawâ apkaimê un ari tas jaeewehro: Ahrpus pilſehtam no dselszeļa eenemtas ſemes tikai ſinamâ attahlumâ war zelt buhwes. Un atkauja uſ ſchahdâm buhwem jaiſſuhdſ pee privateem dselszeļeem(peem. Wentspils-Maskawas dſ.) no walsdibas inſpektora un pee walſts dselszeļeem (peem. Rigas-Orlas dſ.) no dselszeļa preekſchneeka. Attahlums, kahdâ no dselszeļa eenemtas ſemes war zelt buhwes, ir: 5 aſs muhra ehkam ar ugunsdroſcheem jumteem; 10 aſs koka ehkam ar ugunsdroſcheem jumteem; 20 aſs daſchadam ehkam ar ugunsdroſcheem jumteem; 80 aſs ſpihkereem un noliktawam preekſch tahdâm weelam, kas aiſdeguſchâs eksplodê (ſprahgſt); 1 werſti priwatâm pulwera magaſinam; 1½ werſtes ſprahgſtoſchu weelu noliktawam. 30 aſs no dselszeļa tahdâs eelâs (pilſehtâs), pahr kuram eet dselszeļſch, nedrihkſt atwehrt ſchenki un uſ laukeem 1 werſti leelâ attahlumâ no dselszeļa.

Iſ Peterburgas Jeſus draudſes gada pahrſkata.

Neſen Peterburgas Jeſus draudſes walde iſdewuſe drukatu pahrſkatu par notezejuſcheem 5 gadeem (1897.—1901. g.). Agrak tahdi drukati pahrſkati nebijuſchi eerasti. Tâ ka ſchâs draudſe pa dakai latwiſka un pa dakai wahziſka, tad pahrſkats, no kura mums peeſuhtits eksemplars Latweeſchu walodâ, latkam ari iſdots abâs walodâs.

Peterburgas Jeſus draudſes leetas peln muhſu wiſpahrigu wehribu aij zeļlona, par kuru paſchâ pahrſkatâ atrodam ſchahdu paſkaidrojumu:

„Muhſu Peterburgas Latweeſchu draudſe, iſnemot Pleſkawas draudſi, ir weenigâ Latweeſchu draudſe, kurai ir ſawa pilniga paſchwaldibas teeſiba. Dſimtenê, kâ ſinams, tas tâ naw. Bet tadehļ muhſu draudſei ir ari paſchai wiſas baſnizas wajadſibas jaſtwr. Mums nei patroni, nei muiſchas, nei pilſehtis neko nedod, bet wiſs paſcheem jaapgahdâ. To eewehrojot, draudſes lozekkeem ar mihleſtibu un uſtihtibu japeedalas pee baſnizas uſtureſchanas. Wiſu baſnizas mantu, kas zaur dahwinajumeem waj eetaupijumeem ſakrahjuſes, wiſus eenehmumus un iſdewumus pahrwalda no draudſes lozekkeem paſcheem uſ trim gadeem eezelti weetneeki: baſnizdomneeki un deputati. Tee ari faſtahda gada rehkinus un pa laikam, kâ ſche noteek, tos nodod drukâ, lai draudſes lozekki dabutu ſinas par baſnizas mantas ſtahwokli."

Par draudſes preekſchneezibas faſtahwu, kas bij eezelta lihdz 9. martam 1902. g., atrodam pahrſkatâ ſchahdas ſinas:

„I. Baſnizas pabomes lozekli: A. No Latweeſchu draudſes: Inſpektors ſtatsrahts M. Remmiks, mediz. bakters O. Woits, kolleg. aſeſors O. Rahwinſch, beſtilators Kr. Bredenfelds, tirgonis P. Grube, tirgonis J. Gulbis.

B. No Wahzu draudſes: Oberſts E. ſ. Freymans, koll. aſeſors J. Goldbergs, adwokats Fr Alberts, tirgonis W. Deglings, tirgonis Ed. Beyers, oberſts W. Frank.

II. Deputati: A. No Latweeſchu draudſes: Kimikis K. Kola, galdneekmeiſtars J. Smilteneks, namu uſraugs J. Beeſajs, fabrikas uſraugs J. Felimans, kantoriſts M. Janeks, galdneekmeiſtars R. Latewizs.

B. No Wahzu draudſes: Skolas preekſchneeks E. Schrekniks, apteekas ihpaſchneeks A. Raabe, ſtaziſas preekſchneeks J. Kaſperſons, ſkolas preekſchneeks C. Thiebergs."

Par draudſes lozekku religiſku intereſi un dſihwibu pahrſkats dod ſchahdu apleezibu:

„Par wiſâm leetam japreezajas, ka muhſu deewkalpoſchanas top jo gabus jo wairak un beeſchak apmekletas, tâ ka baſniza jau pa weenkahrſchâm ſwehtdeenam pat pa waſaras mehneſcheem ir gluſchi pilna. Beidſamâs gawenu nedêlâs un ſwehtku deenâs gan muhſu baſniza ir pahrpildita. Tapehz ir gahdats ari par wakara deewkalpoſchanam, kas top noturetas plaukamos ſwehtkôs, miruſchu peeminas deenâ, ſeemſwehtkôs, jaungada wakarâ, leelajâ luhdſamâ deenâ un pa gadſenu laiku ikkatru ſwehtdeenu un zeturtdeenu, tapat leelajâ zeturtdeenâ un peekdeenâ. Ari ſchâs wakara deewkalpoſchanas ir labi apmekletas. Sewiſchki mihla un eezenita deewkalpoſchana ir leeldeenas rihta agrumâ, ſaulitei lezot. Ka muhſu draudſes deewkalpoſchanas tik dſihwi top apmekletas — leelakâ daļa baſnizenu ir it ſwehtdeenas deewnamâ — tas ſewiſchki tapehz jaeewehro un jaatſihſt, ka Latweeſchi plaſchajâ galwas pilſehtâ nedſihwo wis weenâ weetâ un baſnizas tuwumâ, bet pa wiſu Peterburgu iſkaiſti un ziti ir 8—10 werſtes un wehl tahlak no baſnizas atſtati. Muhſu baſniza gan naw leela, tatſchu tant ſaeet kahdi 700 zilweki, kas ſamehrâ ar draudſes dwehſeku ſkaitu iſnahk ihſti daudſ. Beidſamôs gadôs draudſes lozekļu ſkaits ir jau wairojees uſ kahdâm 5000 dwehſelem. Tâ tad zaurmehrâ wismaſ ſeptitâ daļa draudſes lozekļu weenmehr ir pee deewkalpoſchanas klaht."

Labi paſahkumi bijuſchi ar behrnu deewkalpoſchanas eeweſchanu. Par to pahrſkatâ ſazits:

„Beidſamâ laikâ eerihkojâm behrnu deewwahrdus ſkolas namâ, tuhlin pehz baſnizas deewkalpoſchanas. Schis mehginajums loti laimigi iſdewees. Sanahk ik ſwehtdeenas ap 130 behrnu. Tas ir jauks panahkums, par ko waram loti preezatees un ſchim jaunam uſplaukuſcham ſaram nowehlet Deewa bagatu ſwehtibu. Behrneem par preeku eſam iſrihkojuſchi ari ihpaſchus ſwehtkus uſ leeldeenam, maijâ, behrnu deewwahrdus beidſot, iſbraukumu ſakumôs un pa ſeemſwehtkeem egliti. Pateizamees teem draudſes aiſbildneem un dahmam, kas pee behrnu deewwahrdeem laipni peepalihdſ."

Draudſe auguſe ne tik zaur peenahkſchanu no ahreenes, bet ari zaur jaunpeedſimuſchu behrnu wairoſchanos. Par to laſam:

„Beidſamôs 15 gadôs muhſu draudſê wairak nodibinajuſês familijas dſihwe. Deews lkgadus jo wairak jaunpeedſimuſcho behrnu ſkaitu pawairojis — 1901. g. 148, ſenak 50 behrni gadâ — turpretim miruſcho ſkaitu famehrâ maſinajis (1901. g. — 108, zitôs gadôs ap 80). Tâ zaur babigu peeaugſchanu muhſu draudſes behrnu ſkaits ir tapis eewehrojamâ mehrâ leelaks, nekâ ſenak."

No draudſes puſes ſperti ſoli preekſch bahrinu apgahdaſchanas. Par to teikts:

„Pee muhſu baſnizas ir eerihkots bahrnu nams, kurâ top aubſinati 18 meitenes un 10 puiſeni. Gan pee tagadejâ draudſes leeluma un diſcha behrnu ſkaita tas ir maſs, bet tos zitus bahrinus, ko neſpehjam eeweetot bahrnu namâ, mums nu jarauga zitadi apgahdat un aubſinat. Rudenî 1899. gadâ nodibinajâs pee baſnizas labdarigu bahrnu pulzinſch, kas 13. februart 1900. g. iſrihkoja baſaru muhſu ſkolas namâ nabagu behrnu aubſeſchanai par labu."

Par pabalſta ſneegſchanu truhzigeem ſkolas behrneem atrodam ſchahdas ſinas:

„Baſnizas pabome eeſneedſa luhgumu waldibai, lai atkauj dibinat pee muhſu baſnizſkolas „Palihdſibas beedribu truhzigeem ſkoleneem", kas 1900. gadâ tika apſtiprinata. Sawâ pirmâ gadâ muhſu ſkolas Palihdſibas beedriba ar jaukâm ſekmem ſtrahdajuſe un jau ap 800 rbl. ſpehjuſe palihdſibu paſneegt truhzigeem ſkoleneem."

Par baſnizas puſchkoſchanu pahrſkats ſino:

„Uſ ſeemas ſwehtkeem 1898. muhſu baſnizâ tapa eeweſta elektrikâ apgaiſmoſchana, kas, protams, to loti puſchko, tâ ka ta tagad pee ſchâs gaiſmas iſſkatas tihſti glihta un ſpodra. Scho baſnizas puſchkoſchanu ir iſdarijis baſnizas pabomes lozekļis un kaſeeris O. Rahwinſch, iſlikdams eeewehrojamas naudas ſummas, jo ſchis eerihkojums ar wiſâm lampam makſaja 3144 rbl. 97. kap. Zaur dahwinajumeem un baſnizas koncertu fanahza tik 1210 rbl. 97 kap."

Tâ kâ wezais koka baſnizas nams, kaut gan tas uſbuhwets un eeſwehtits tik 1849. gadâ, wiſai ilgi newareſchot kalpot ſawam uſdewumam, un leelakas lahpiſchanas pee ta wairs neteek atkautas, tad draudſe gahjuſe pee baſnizas buhwkapitala dibinaſchanas, preekſch kam eewests labprahtigs nodoklis. No ſchi kapitala grib zelt mahzitaja dſihwoklî, nabagu patwerſmi un pehz kahdeem gadeem ari jaunu baſnizu.

Pee Jeſus baſnizas tagad ir trihs garidſneeki. Galwenais mahzitajs ir J. Sanders, kas wairak peekopj Latweeſchu deewkalpoſchanu. Otrs mahzitajs, J. Grinbergs, waba

---

Feletons.

Juris Miloſlawſkis.

Wehſturiſts romans trijâs dalâs no M. N. Zagoſkina.
Tulkojis Sn—is.

6 (Turpinajums.)

Brihdi wehlak wiſi atſtahja iſtabu, un Kirſcha uſelpoja ſwabadaki. Winſch kluſtinam iſlihda no tumſchâs ſlehptuwes; ſoku trokſnis wehl tikko bij ſadſirdams tahlumâ; pehz brihſnina ari tas bij noklusis. Uſtraukais ſunis atkal meerigi iſlaidâs ſaulgoſt un, aſti lunzinadams, palatâ garam Kirſchu, kâ wezu paſinu. Aiſtrahzeetis nebuht neſchaubijâs, ka tazina, kas weda no biſchu dahrſa, iſeet uſ bajara Schalonſka muiſchu, tur, pehz Miekſeja wahrdeem, winſch zereja ſaſtapt Juri, ja tam buhs iſbewees iſſprukt no Poļu nageem. Winſch nogahja kahdas tſchetras werſtis, neweenu neſatizis: tatſchu meſchs kluwa arweenu retaks un tahlumâ wareja ſaredſet duhmu mahkulus, kas leezinaja, ka tur wajag buht kahdam leelam zeemam. Beidſot teka noweba pee ſaſnu dahrſeem. Gedams gar ſchogu, winſch ſaſneedſa maſu luhgſchanas namu, kuram eepretim, pa atwehrtâm rijas durwim, redzejâs weſela rinda ſemu buhdiņu ſalnu jumteem. Wehledamees drihſak nokluht zemâ, winſch ſagreeſâs teeſcham pa maſu zeliņu. Kahda Kreewu paruna ſaka: eebaibita wahrna bihſtas ir pat kruhmu... Tapat bij ar Kirſchu. Gedams gar tukſchu rijy, winſch ſadſirdeja it kâ ſoku trokſni. Un eekſnas Kirſcha paguwa apdomatees, ka winu tatſchu neweens wairs newajâ, winſch jau bij eelehzis rijas dehrê un buhtu broſchi ween kreetni ſadaufijis begunu, ja nebuhtu atſtees pret kahdu mihkſtu preekſchmetu. Neraugotees uſ tumſu, winſch, ar roku pataustijis, tuhlin noſehdſa, ka uſtrifis uſ daſcheem audekļa bakeem. Te winam eetrizâ prahtâ ſawadâ faruna, kuru bij dſirdejis maſajâ mahjinâ. — Pagaidi tu, leelais burwil — Kirſcha nodomaja.— Redſeſim, waj ſahtans tew to ar' eetſchuhſtês auſt, ka bajara audekļa baki iſzilpojuſchi no Febļkas Homjaka rijas uſ zitu weetu? — Schis domas winu uſſautrinaja. Winſch iſwilka bakus no bedres, aiſneſa uſ meſchu un eerauka ſneegâ, netahļu no luhgſchanas nama; tad dewâs tahlak pa maſu zeliņu, kas noſteepâs ſtarp biweem ſakņu dahrſeem.

Kirſcha drihſ ween iſgahja uſ platu eelu, kur paſchâ widû, uſ neleela lauka, pazehlâs weza, puſſagruwuſe koka baſniza, kas noſchkihrâs no apkahrtejâm ehkam tikai zaur ſawu kruſtu un ſemo, baloſchu buhdai lihdſigo torni. Wiſa baſnizas preekſcha un apkahrtne bij pilna lauſchu; mahzitajs, telpees amata ſwahrkôs, ſtahweja pee baſnizas durwim; wina, un tapat ari wiſu klahteſcho ozis bij peegreeſtas lauſchu puhkam, kas lehni tuwojâs baſnizai. Aiſtrahzeetis ar ſaweem eerotſcheem un kazeiwja gaitu peegreeſa ſew wispahreju uſmanibu, un winam tuwojotees baſnizai, puhlis godbijigi greeſa winam zelu un tuwumâ ſtahwoſchee ſemneeki, to bailigi aplukkodami, ſteidſigi kehra pee ſawâm zepurem; tikai weens no teem, ſpehzigi noaudſis ſemneeks, deeſgan weenaldſigi paſkatijâs uſ Kirſchu un pehz tam atkal pagreeſâs uſ to puſi, no kureenes tuwojâs wairakas kamanas un kahdi oiwdeſmit jahtneeki un kahjneeki. Semneeka droſchâ un atklahtâ uſſtahſchanas eepatikâs Kirſcham; winſch peegahja tam klaht un jautaja: kahda eemeſla dehļ ſchee laudis tâ pulzejas ap baſnizu?

— Nu, tâ, — ſemneeks atbildeja. — Mulka lautini; pabſirdejuſchi, ka laulâs pagaſta ſkrihwera meitu, nahk ſtatitees jauno pahri. Tad ta neredſets brihnums!

— Winu prez juhſu pahrwalhneeka dehļs?

— Kâ tu to ſini?

— To jau wiſt laudis runa!

— Tâ tad tu eſi ſchejeeneetis?

— Ne, nupat tik kâ nonahzu juhſu ſahdſchâ un nepaſihſtu ſche neweena zilweka.

— Ej nu neekus?

— Ja, nubeen! — Waj newari man paſaztt, kam peeder tur ta leelâ muiſcha?

— Muhſu bajaram, Timofejam Feodorowitſcham Schalonſkam.

— Klauſ', waj neſini, waj naw kahds ſchodeen pee wina atbrauzis?

— Deews winu ſin! Mehs jau bajara pagalmam ne-ejam ne tuwumâ!

— Kâ tad tâ? waj tad winſch tik bahrgs zilweks?

— Deews-Tehws lai paſargâ! Mums jau no wina kalpeem ween beeſgan ko zeeſt.

— Ko tu, Febļka Homjak, te blauſees! — winu pahrtrauza otrs ſemneeks, ar leelu firmu bahrſdu. — Neklauſees, braugs, ko winſch tur ſtahſta: muhſu bajars — lai Deews peeſchkir winam ilgu muhſchu — ir labs un ſchehligs kungs un mehs waram dſihwot beſ behdas.

— Ja, brahļ, kas tur par behdu, kad tew pehdejo aitu eeſteepj kunga pagalmâ!

— Waj turees muti, tu aitas galwa! — firmais wezis eſauzâs. — Nu, bratſchin, tâ tu ſweikâ ilgi nepalikſi!... Nekaunojees, mihkais kungs, netizi winam: to winſch tik tâ runâ ſawâ mulkibâ!

— Nebihſtees, weztehw, — Kirſcha teiza ſmaididams, — es eſmu ſweſchneeks un juhſu kunga nemaſ nepaſihſtu. Waj juhſu kungam ir ari behrni?

— Weena weeniga meita, kungs, — Anaſtaſja Timofejewna; gatawais engelis!

— Ja, neko teikt, — pirmais ſemneeks peeſihmeja, — ta nu gan naw atſtuſes tehwâ: tahda labſirdiga, laipna; un no waiga — pate debeſu ſaulite! Nu, wahrdu ſakot, waretu lepotees ar wiſu, ja tikai meeſâs buhtu ſpehzigaka, bet naw, luhk, Deews winai dewis to weſelibu.

— Paſkat', Homjak! — wezis eeſauzâs: — tur brauz ſkrihweris ar bruhti, un turklaht wehl bajara kamanâs. Zepures noſt, ſehni!

Brauzeens tuwojâs baſnizai. Paſchâ preekſchgalâ, tehrpuſchees gaiſchſilôs ſwahrkôs, baltâm lentam pahr plezu, jahja diwi „braudſini" — bruhtes wedeji; teem pakaļ, neleelâs kamaninâs, lihgawas brahļis, puſaugu ſehns, weda ſwehtbilbi; pate lihgawa, kapâ ar ſawu tehwu, brauza ſarkani krahſotâs, wadmalu iſſiſtâs kamaninâs; wineem ſem kahjam bij paklahta balta lahtſcha ahda, un firgu eejuhgi ſigreſnoti daudſâm lapſu aſtem. Weſelai rindai kamanu, kuras ſehdeja prezineeki un jaunâ pahra radineeki, ſekoja bars kahjneeku un jahtneeku, kuru widû uſ balta firga ſtalti jahja pats lihgawainis; wina firga rihki bij noſahrti raibâm lentam un puſchkeem, un pawadas weetu iſpildija wara kehdes — greſnums, kuru weenkahrſchee lautini bij noſkatijuſchees no eewehrojameem bajareem; tatſchu pehdejeem ſchis kehdes bija ne tikai no fubraba, bet nereti pat no tihra ſelta.

Kirſcha, ſekodams lihgawainam, kaut kâ eetika eekſchâ baſnizâ, kura bij tik pilna lauſchu, ka tik tikko atlika telpas, kur noturet laulibas ceremoniju. Wiſs norihſnajâs kahrtigi, un ſemneeki, neſkatotees uſ leelisko ſpeeſchanos, godbijigi zeeta kluſu. Te peepeſchi tai brihdi, kad jaunais lihgawainis, pehz toreiſejâ eeradama, nometa ſemê un ſahka miht kahjam wihna pudeliti, no kuras pa laulibas laiku abi jauneeſchi mehdſa eebaudit, laudis ſakuſtejâs un pee darwim bij ſadſirdama apſpeeſta tſchukſteſchana. „Polaiſchat, atkahpjatees, dobat zeļu Archipam Kudjimowitſcham," atſkaneja paklusas balſis. Puhlis atwirſijâs no durwim un uſ fleegſchna parahdijâs leela drukna auguma ſemneeks, kuplu ſarkanu bahrdu. Wina ahrejais iſſkats neſpehja eedweſt daudſ zeenibas juhtu; tatſchu baſchu pilnee ſkatieni, kahdeem klahteſoſchee to uſluhkoja, wina wahrds, kuru gandrihſ wiſi iſrunaja noſlehpumainâ balſî, Kirſcham tuhlin atgahdinaja, ka ſchi zeenijamâ perſona naw zits nekas, kâ maſas buhdinas ſaimneeks, pee kura neſen wina dſihwiba bij karajuſês mata galâ. Kudjimowitſchs apſtahjâs durwis, pahrlaida pawirſchu ſkateenu baſnizeneem un, eeraudſijis laudis Febļku Homjaku, paſmihneja ar tahdu launu preeku, ka Kirſcha ſwehti apnehmâs iſglahbt netaiſni apwainoto ſemneeku un atklaht wiltus-burwja tumſchos nodomus. Pa tam laulibas ceremonija bij beiguſês, un jaunais pahris tahdâ pat kahrtibâ dewâs atpakaļ uſ mahjam: Kudjimowitſchs, paklauſdams lihgawaina celubgumam, peeweenojâs kahju brauzeenam, kamehr Kirſcha eejauzâs kahju weeſu kahjneekôs un ari dewâs lihdſi uſ gobibam.

Puszelâ kahda ſemneeku meitene, manami uſtraukta, peeſkrehja pee pahrwaldneeka kamanam un kaut ko eetſchukſteja tam auſt; pehdejais nobahleja, kâ linu dreḫbe, peeſauza ſew klaht Kudjimowitſchu, un wiſs brauzeens apſtahjâs. Labu laiku wini noſlehpumaini ſatſchukſtejâs ſawâ ſtarpâ; beidſot Kudjimowitſchs noteiza ſkaļi, ſtingrâ balſî:

— Laid, es eeſchu papreekſchu; nebihſtees neko; gan es ſinaſchu, kas darams!

Weeſu ſtarpâ iſſehlâs juzeklis: daſchi iſkahpa no kamanam, ziti pulzejâs ap durwi, un wiſk ſemneeki, padſirdejuſchi tahdas leetas, negahja wis uſ mahju, bet ſeloja kahju brauzeenam. Un durwis ar lepni pazeltu galwu gahja papreekſchu un, tirgotaju meerinadams, weda wiſu puhli ſew pakaļ uſ kahju namu.

VII.

Mehs atſtahjâm Juri un wina uſtizamo kalpu Miekſeju tai brihdi, kad weſela Poļu banda dſinds wineem pakaļ un neſchaubigi zereja tos ſagubſiit; tatſchu Poli drihſ redzeja, ka bij wihluſchees. Pehz daſchâm minutem muhſu zelineeki nemanija no teem wairs neweena.

Lihkumainais meſcha zelſch, kas weetam bija tik ſchaurs, ka biweem jahtneekeem nebij eeſpehjams jaht lihdſâs, wineem palihdſeja ahtraki patwertees no wajataju puhka, kuri ſabruhſmejâs

Wahzu beewkalposchanu. Mahzitajs-abjunkts ir J. Rosens.

Par Jesus basnizas „Ihpschumu“ atrodam schahdas sinas:

I. Nekustami ihpaschumi.

1)	Basnizas gruntsgabals ar muhra basnizu	31,643 r. 5 k.
2)	Mahzitaja nams	10,000 „ — „
3)	Blakus buhwes	6,000 „ — „
4)	Gruntsgabals ar 5 stahwu namu	120,000 „ — „
		167,643 r. 5 k.

II. Kustami ihpaschumi.

1)	Basnizas inw. (eerehkinot ehrgeles 4700 rbl. un elektristas apgaismoschanas eerihkojumu 2095 rbl. 37 kap.)	11,501 r. 42 k.
2)	Bahrinu nama	2,668 „ 89 „

Beidsot pahrskatâ usskaititi wehl daschi Jesus basnizas un winas eestahdem peederoschi „kapitali“, kuru kopsumma — 9193 rbl. 44 kap.

Eekschseme.

Personiga gadpilsona tschinâ eezelti, par winu 12 gadu nokalposchanu tautas isglihtibas weizinaschanas laukâ, sekoschi psalmotaji: Saulnejas Peters Adolfs, Burinieku — Iwans Baltinsch, Ischkiles — J. Brimerbergs un Leel-Jumprawmuischas — J. Lapsa.

Atsewischku dsimtu palihdsibas beedribas sahkts nodibinat muhsu dsimtenê — ari laika sihme. Tas rahda, kâ ari dsimtam paschâm par sewi schos laikus jasahk turetses kopâ un ispalihdset sawstarpeji, lai laika straumê neeetu bojâ. Jau agrak esam lasijuschi par weenas otras muhsu mutischneeku dsimtas sawstarpigas beedribas apstiprinaschanu. Tagad jaunakâ „Widsem. gub. awisê“ sinots, ka eekschleetu ministrs apstiprinajis sekoschu dsimtu: fon Bukshewdena, Wisora un Bujanhofu sawstarpejo palihdsibas beedribu statutus.

Salazgrihwas brihwprahtigo ugunsdsehseju beedribu Widsemes gubernators apstiprinajis sch. g. 20. julijâ.

Sw. Marijas dr. dseedaschanas beedriba, kuras statutus eekschleetu ministrs apstiprinajis 25. febr. 1888. g., uf Widsemes gubernatora pamehli sslehgta.

Par Rigas aprinka 1. eezirkna semneeku leetu komisaru eezelts M. S. Martschewskis, kas lihdz schim scho amatu ispildija Wilandes aprinkt.

Baltijas eedsihwotaji pehz tautibam. Pehz pehdejâs kauschu skaitischanas isnahkumeem pareistizigo eedsihwotaju skaits ir Widsemê 15,48 proz. no wisa eedsihwotaju skaita, Igaunijâ — 9,23 un Kurzemê 5,02 proz.; katolitzigu ir Kurzemê 11,14 proz.; Widsemê 2,27 un Igaunijâ 0,49 proz.; Schihdu Kurzemê ir 7,38 proz., Widsemê 2,24 un Igaunijâ 0,38 proz. Pahrejee eedsihwotaji ir protestantu tizibas.

Baltijas eehkln audsinaschanas beedriba. Pee Widsemes Wispahrigâs un Ekonomiskâs Sozietates nodibinajusês kahda sewischka, no 80 laukſaimneekeem sastahwoscha nodala, kura sauzas par „Baltijas eehkln audsinaschanas sabeedribu.“ Schi sabeedriba eerihkos birojus Jurzemâ un Rigâ. Sabeedribas noluhks: wisadas eehklas eepehrkot, pahrdodot un audsinot, pazelt Widsemê lectojamo eehklu labumu. — s.

No Wez-Peebalgas. Biju schad tad jau dsirdejis, laikam ari lasijis, ka Peebaldseni esot leeli dseedataji, wineem esot labs koris, teizams koza wadonis, un wini esot pat wairak gadalgu ispelnijuschees. Par scha koza un wina wadona kreetnumu bij man paschâm ari reiſ isdewiba pahrleezinaties. Tas bija toreiſ, kad Wez-Peebalgas beedribas telpâs pluhda tâs paschas melbijas, tee paschi akkordi, kas bij skanejuschas IV. dseesmu swehtkôs, Wehl lihdz scho baltdeen, pehz septineem gabeem, ne-esmu warejis aismirst „. . . kur Latwju dehli dseed, kur Latwju meitas seed. . .“, „. . . osolrungas, egļu wahles galmas skalbis waroneem. . .“ Tik labi tika dseebats, un tahds bij eespaids. Un nu tagad, kur pa scho laiku baudſ kas uf preekschu gahjis, jadomâ, ari schis koris nebuhs uf weetas stahwejis. Lai ihsti pahrleezinatos, ko Peebaldseni tagad spehj, un lai babutu lauku weenmuligajâ dsihmê ari kahdu kreetnaku eſtetiſku baudijumu, neschehloju puhlinu, nomehrot leelaku zeļa gabalu lihdz Wez-Peebalgas beedribas namam, weenigi aiſ augſchâ mineteem eemesleem. — 28. julijâ konzerts fahkâs ar Angerera „Tehwijas mihlestiba“ jauktam korim. Koza famehrs balsu sinâ bij labs; tikai tenoru bij pamasak. Tad wairak weetâs, kas gan gruhti nowehrſchams, tenori un soprani sawas solo weetas ne gluschi uf reiſi uſsahka un ne-eewehroja to, ka sewischki schahdâs weetâs nebrihſt neweena balss zauri skanet, bet wisâm jasapluhſt weenâ. Dseesmas bij loti pamatigi, ar leelako ruhpibu eestudetas, tâ ka bast pat gruhtakos lehzeenus uf reiſi, wiſi tâ weens uſsahka, Pirmâs diwas dseesmas: „Tehwijas mihlestiba“ un Heima „Dsintarsemite“ atstahja ne wisai leelu eespaidu. Bet te laikam bij waiuiga publika, kurai nebij patizees ihſtâ laikâ eerastees un kura ar „sawu musiku“ pahrspehja koza pp weetas. Straumes Jahņa „Leiſchu daina“, pehz applauseem spreeschot, publikai loti patika. Mendelsona „Maija dseesma“ skaneja jauki; tikai alts mareja wehl maigak sawas kadenzas ispildit. Schi dseesmai, kâ peedewa sekoja jaukâ „Galſmas pils“. Wislabak korim isdewâs un ihſti jauku eespaidu atstahja Jurjanu Pawula „Bahrenite“, Wihtola „Ahwu, ahwu baltas kahjas“ (t. dſ.), Maiera „Ja ar tewim simtâm amju“ un Abta „Wakara dseesma“. Pirmâs dimâs tautas dseesmâs tika ſtingri eewehrots tekſts un tam peemehrota nianseschana lihdz ar ritumu; un sekas bij — leeliskee applauſi. Ar pehdejâm diwâm dseesmam koris sasneedsa sawu augſtako mahkslas pakahpi, ar tâm, sewischki ar pehdejo, wiņsch parahdijas, war sazit, wiſâ sawâ sposchumâ. „Dusset tik ween, jo Deews juhs sargâ tà nakt', kà been'“ — tur parahdijâs, ko Peebaldseni spehj. Tapat isdewâs ari Wihtola „Tu, kas mihti debesîs“, ar kuru konzertu sleħdsa. — Kà solisti peedalijâs diwi konserwatoristi: Korneta kgs (tenors) un Rogges jkdse (klaweeres). Korneta kgs balss peemihliga, tikai schwihkſtuku skanam winam wehl naw waſadſigâs daiſkanibas. Wislabak winam isdewâs predewam dseedatâ dseesma, knaſa arija iſ operas „Русалка“ un Reicharda „Roses tehls“. Zik maigi, juhſmigi Rogges jkdse war spehlet, par to deemschehl schorelſ newareja pahrleezinatees; tur wainigs bij instruments, kuram weens tonis nemaſ wairs neskaneja (wehlak to gan isladoja) un wairak stihgu isdewa loti afas skanas. Bet ka scha solistei jau technika ir, to leezinaja Rassa „La Filense“. Pahrejee ziti solistes gabali ari ar sajuhſmibu tika sanemti. Labas sekmes ari turpmak! Akordi.

No Ikschkeles. Sche ir eeweesusês kahda wehl nepaſihſtama zuhku sehrga, ar kuru saſlimuſchas triju mahju zuhkas. No slimâjam zuhkam jau krituſchas kahdas 15. Slimibas ispehtischanas un aprobeschoschanas dehl aiskomandets weterinars aprinka ahrsts. — Sestdeenas pehzpusdeenâ usnahza stipra pehrkona leetus, kursch pahrpilbija wisus grahwjus, strautinus un uplites. Leetus, kà wiſur, tà ari sche ir par baudſ. Drumas semakâs weetâs gluschi ismirkuschas. Ar seena eewahkschanu neweizas nekahdi. Lm.

Jelgawas lauku draudses mahzitajs M. Konradija kgs, kâ „Tw.“ sino, buhdschot no amata atkahptees un par wina pehznahzeju amatâ tikschot isredsets tagadejais Walles draudses mahzitajs Fr. Bernewiza kgs.

No Leepajas. Otrdeen, pulksten 8 wakarâ schejeenes seemas ostas tuwumâ notika nelaime. Laiwa, kurâ sehdeja 7 wihri no Leepajas strelokschu bataljona, tika apgahsta no krona twaikona „Mogutschij“, pee kam tschetrus no eekschâ sehdetajeem gan paguwa iſglahbt, bet trihs noſlihka. —a—.

No Wentspils. Nahkamâ swehtdeenâ, kà jau agrak sinots, Wentspils Amatneeku beedribâ brihwmahkſlineeks J. Jurjana kgs un operu dseedatajs J. Dubura kgs sarihkto konzertu. Konzerta programma ir kupla un bagata un par winas labu ispildischanu leezina abu sarihkotaju wahrdi. Katrâ sinâ Wentspilneekeem laba reiſa, eepasihtees ar ihſtu mahkſlas baudijumu. —kis.

No Wez-Auzes. Par nelaimes gadijumu, kas netahlu no schejeenes dselszeļa stazijas notika nakti no 25. uf 26. jul., mums pasneedſ wehl schahdas tuwakas sinas: Kahds Kaunas gubernas eemihtneeks braukdams ar beidsamo wilzeenu no Jelgawas uf mahju, netahlu no Wez-Auzes iſgahjis no wagona, kur tam palizis ſilti, uf platformu un tur apluhkojis sawu bileti, kas bijuse usrahdama kontroleerim. Bet pastiprais wehjſch tam bileti israhwis no rokas un branzejs, pehz tàs kerdams, nokritis starp wagonu apakſchu uf kehdem, kur peekerdamees tizis wairak werstu pa wagonu apakſchu wilkts uf preekſchu. Schahdâ stahwoklî tas peepeſchi tizis treekts pret preekſchâ atronoſchos neleelu tiltu, kur tam tikuſchas norautas abas kahju wirspehdas, kà ari nobraukta kreisà roka lihdz pat elkonim, bettam eemainots ari wehl galwâ. Uf zeļa aſnim nopluhduſchu to atradis dselszeļa sargs, kas to tad aisgahdajis uf Wez-Auzes staziju, kur tam weetejais ahrsts sneedſis pirmo palihdſibu. Pehz tam otrâ rihtâ nelaimigais ar pirmo wilzeenu aiwests uf Jelgawu un eemeetots turecnes ſlimnizâ. Kà dsirdams, wina dſihwibai draudot nopeetnas breesmas. S.

No Petrowitschas (Mogilewas gub.)[1] Trihsdesmitotrais gads, kamehr no Kurſemes Latweeschi pahrgahjuschi uf dſihwi Mogilewas gubernâ. Bet par wiſeem pagahjuſcheem gadeem ne-esam peedſihwojuſchi neweenu tahdu leetainu wasaru, kà tagad ſchi. Leetus un atkal leetus ikkatru nedeļu, daſchreiſ ar ſtipreem gahſeeneem, wehtram un kausu, kas daudſeem maitajuſe lauka augļus un weetam pat noahrdijuſe ehkas. Semâs weetâs no uhdeneem appluhduſchi daudſ sehjumi. Kartupeli daſcham nemaſ nebahuja wirsmes usnah't, bet kà eestahditi, tà turpat sapuwa. Muhſu Petrowitschas kolonijâ dſihwo 27 saimneeku; to starpâ atrodami ari tahdi, kas sawa muhſcha beenu walas brihſchus pawada fnaufchanâ. Tà wini paſchi, kà winu behrni fnausch garigâ nteegâ. Turpretim leelakâ dala gan no muhſu saimneekeem usbuhweja kopâ patihkamu luhgſchanas namu, kas nowehrtets pahri 1000 rubleem, un noptrka braudſes dseedaſchanas wadiſchanai kreetnistanoſchu harmoniumu. Iſgahjuſchâ 1901. gadâ peenehma skolotaju. Tuhlin pirmajâ seemâ nahza mahzibâ 41 skolens. Telpu truhkuma dehl newarejâm wairak usnemt, uf nahkoſchu seemu jeram eerihkot pilnigaku skolas namu. Swehtdeenu pehzpusdeenâs, kad luhgſchanas namâ nekalpo, jaunekli un jaunawas daudſreiſ ſanahk kopâ un jauki pawada laiku kort dseedadami. No monopola un peedſerſchanâs muhſu kolonijâ neka nedſird, to tura weenkahrſchi par kauna leetu. Tapehz ari, kam ihr muhſu kolonija pastahw, t. i. no 1889. gada, wehl neweens naw ar otru teefajees, waj kaut kà zitadi kildojees. Laikrakſtus gan wiſ nelaſa, bet tikai kahdi 14 saimneeki, kureem peenahk 5 „Latweeschu Awises“, 2 „Rigas Awises“, 1 „Balt. Wehſtneeks“, 2 „Basnizas Wehſtn.“, 2 „Jaunibas draugi“, 1 „Pet. Awise“, 1 „Austrums“ un bet tam wehl 3 Wahzu un 1 Kreewu laikrakſts (pehdejais skolotaja kungam). Muhſu koloniju saimneeki pa leelakai dalai uſnehmuſchi zihņu wiſeem spehkeem iſtapt ahrâ no wezeem, aukſteem, tumſcheem laikeem. Un redsams ari, ka je beenas wairak fahk gaiſma ſpihdet un rastees modriga un weſeliga dſihwiba. Ari muhſu gubernas pilſehtâ Mogilewâ ſchini gadâ radiſees jauna dſihwe, ko ta wehl sawâ pastahweſchanas laikâ naw peedſihwojuſe, t. i. uf septembra waj oktobra mehneſi taps atdots pilnigai leetoſchanai jaunbuhwetais dselszeļscelſchs, kas nahk taisnâ linijâ no Peterburgas gar Mogilewu uf Kijewu. Lihdz schim wehl muhſu gubernas pilſehtai truhka dselszeļa. Mogilewas pilſehta ir jauka un patihkama weeta uf augſtcem Dnepras upes krasteem. Pahr Dnepras upi ſchinî wasarâ buhwè jaunu tiltu, daudſ augſtaku un kreetnaku par wezo tiltu; jaunajam tiltam kuglihi warès swabadi braukt zauri, bet ſkurſtena noleekſchanas. Tagad Mogilewa ir ihſtena Schihdu pilſehta, wiſas bodes, magaſinas un weeſnizas ir Schihdu ihpaſchumi. Sestdeenam pilſehta kà ſmirduſe, jo wiſi tirdſneezibas weikali ſlehgti. Warbuht ka ar jauno dselszeļu radiſees zitàds gars un dſihwiba. Paſchâ pilſehtas zentrâ, pretim gimnaſijai, jaukâ weetâ, ir luteranu baſnizа ar maſu torniti, pee baſnizas peederigu augku koku dahrſu un patihkamu preekſchpagalmu, kur ſwehtdeenâs baſnizeni Latweeſchi war patihkami uſgaibit, kamehr Wahzeem nobeidſ beewkalpoſchanu. Scho baſnizu ar wiſu peederumu, kà man nelaika mahzitajs Ballona kgs fazija, luteru draudſei dahwinajis agrakâs gadôs Mogilewas pilſehtas pareiſtizigo draudſes archijerejs. Wina gihmetne wehl tagad, kà gobajama peemina luteru draudſitei, redſama baſnizas eekſchpuſê pee ſeenas.

Petrowitschneeks.

Tafchkenta. Wezaku peedalischanâs pee skolotaju konferenzem. Taſchkentas kadetu skolâ eewesta ſimpatiſka eeraſcha, peelaiſt wezakus pee skolotaju konferenzem. Kahdâ no ſeſchu protokoleem skolas waditajs iſſaka noſchehloſchanu, ka „deemſchehl ne wiſ wezaki peedalas pee ſchâm konferenzem.“ Kà „Turk. Wed.“ sino, kaza mahzibas eestahſchu preekſchneeks, Leelknaſs Konſtantins Konſtantinowitſchs pee tam peeſihmejis no ſawas puſes: „Ari es peeweenojos skolas wadītaja iſteiktajam noſchehlojumam.“

Maksims Gorkijs nesen beidsis rakſtit jaunu dramu: „Naktspatwerfmes ſkati“. Jadomâ, ka te buhs taiſni tehlota atkal tà ſaukto baſkahju dſihwe.

Beedribas, kuru noluhks, behrnus aiſſargat no baſchabeem ſpaideem, noturès ſchoruden Peterburgâ kopeju ſapulzi. Starp ziteem apſpreeſchameem jautajumeem likti uf beenas kahrtibas ſchahdi: behrnu darba beenas gaſuma faihſinaſchana lihdz 8 ſtundam ar pahrtraukumu brokaſtâ un pusbeenas laikâ; lai aptarotu ſchuhpolbu nepeeauguſchu ſtarpâ — dſihnamas „behrnu atturibas beedribas“, pehz Angļu „jeribas armiju“ parauga; darbnizâs nolecdſama alkohola leetoſchana; behrni ne jaunaki par 13 gadeem bodami amata mahzibâ.

Ahrseme.

Par Rumanijas brunoſchanos. Nesen atpakaļ kahda Belgijas awise ſinoja, ka Rumanija, eewehrodama ſawſtarpejo beedroſchanos ſtarp Bulgariju, Serbiju un Melnkalni, kà ari Bulgaru agitaziju Makedonijâ, nolehmuſe ſawu kara-ſpehku eewehrojami pahrlabot, papildinat un apbrunot jauneem eerotſcheem, lai tà nodroſchinatos pret katru nejauſchibu, kas waretu zeltees zaur mineto walſtju beedroſchanos un kopâ turešchanos. Tagad nu Rumanijas awise „Indenpendance Roumaine“ iſſkaidro, ka leeta nebuht tà ne-esot. Newis tambehſ Rumanija nolehmuſe ſawu kara ſpehku reorganiſeſchanu, ka zitu Balkana puſſalas walſtju politikâ buhtu eeraugams kas nebraudſigs pret Rumaniju. Rumanijas kara-ſpehka reorganiſeſchana bijuse jau baudſ agraki noſpreeſta, bet palikuſe lihdz ſchim neſdarita weenigi behſ wahjâ finanſu ſtahwokļa. Tagad, kur ſchat ſinâ Rumanija atrodotees labakâ ſtahwoklî, wina warot nu ari ſtahtees pee agrakâ nolehmuma iſpildiſchanas.

Isdaramâ reorganiſeſchana paſtahwot ſewiſchki artilerijas paſtiprinaſchanâ, Donawas krastu apzeetinaſchanâ un ſtotes pawairoſchanâ. Rumanijas kara ministrs, kà no Bukareſtes sino, paſtellejis pee Krupa 24 baterijas jaunu leelgabalu un wairak tuhſtoſchu ſlinſchu, lai reſerwu pulkus apbrunoti ar jauneem eerotſcheem. Starp paſtelleteem leelgabaleem eſot wairak bateriju ſmago zeetokſchņa leelgabalu, kuri tikſchot nostahbiti Melnâs juhras peekraſtê

Wahzija. Atkal sino par kahda leelaka Wahzu ihpaschuma pahreeschanu Polu rokâs. „Königsberger Hartungsche Zeitung“ rakſta, ka Poſenes prowinzê, Rosenbergas aprinkt, Polis fon Slaſkis nopirzis par 1 miljoni marku Groß-Jautas muiſchu, kura lihdz ſchim peederejuſe Wahzeetim un eſot pate leelakâ minetâ aprinkt. Daſchas awises ſobodamâs prasa, kur nu bijuſe Wahzu nometinaſchanas komiſija ar ſaweem simteem miljoneem.

Franzija. Tagadejs tautas meetneeku nams, kur rabikaſeem un ſozialiſteem broſchs balſu wairakums, pehz notikuſchâm wehleſchanam nehmàs ſmalki pahrſkat paſchu wehleſchanu gaitu un kahrtibu, un kur ween pee mehreneem republikaneem, nazionaliſteem un klerikaleem wareja kà peekertees, tur ar balſu wairakumu iſſchkihra, ka wehleſchana nelikumiga un tapehz atzelama. Tomehr ari zaur jaunâm wehleſchanam ne ikreiſ iſdodas radikaleem un ſozialiſteem ſew par labu ko eeguht. Tà nupat Pontoaſes wehleſchanas eezirkni nazionalists Balù, kura eewehleſchana ari bij iſſkaidrota par nelikumigu, tika ar 111 balſu wairakumu atkal par jaunu ewehlets.

Atkal sinono Pariſes par fagaldamâm wehſtneeku mainam. Wehſtneeks Peterburgâ, markijs Montebello, galigi

---

ſchaurakâs weetâs un kaweja zits zitu, brihſcheem pat apſtahdamees. Pilnôs lehkſchôs noſtrehjuſchi kahdas werſtis, muhſu zelineeki ſahka peeturet ſirgus un jahja lehnaki; meſchâ drihſ eeſtahjàs kluſums un tikko ſabſirdamais, arweenu wairak apkluſtoſchais pakawu trokſnis leezinaja, ka Poli greeſuſchees atpakaļ un ſcheem abeem naw wairs ko bihſtees.

— Luhk, bajar, — Alekſejs teiza, — Deews muhs ſchoreiſ ſchehloja.

— Bet nabaga Kirſcha? . . .

— Nu, Juri Dmitritſch, winſch tahds iſmanigs ſehns! . . . Un kà gan lai winu babù rokâ tahdâ beeſâ meſchâ!

— Bet ja winſch eewainots?

— Lai Deews paſargà! Ne, winſch broſchi buhs iſſpruzis.

— Es neſin zik botu, lai babutu par to ſkaidru ſinu.

— Kà Deews buhs nolehmis, tà notiks. Tatſchu tagad, bajar, jadomà par kaut ko zitu: pa kahdu zeļu mehs jahſim? Paluhk, te ir diwi: weens eegreeſchas pa labo roku meſchâ, otrs pa kreiſo — no meſcha ahrâ . . . Bet pag', tas jau ihſti brangi! tur kahds wihrelis brauz ar ſchagaru weſumu . . . Eh, paklauſees, kruſttehw! Kurſch zelſch noweb uf bajara Krutſchinas Schalouſka muiſchu?

Iſdſirdis bahrgà bajara wahrdu, ſemneeks nonehma zepuri, ſemu paklanijàs pret zelineekeem un kluſu norahdija ar roku uf kreiſo puſi. Pehz puſſtundas muhſu zelineeki iſjahja no meſcha, un winu azim parahdijàs weſela rinda ſemu buhdiņu, kas noſteepàs gar neleelas upes krastu. Plata ſchkehrſeela weda uf baſnizu, un uf otras upes krasta, lehſenâ pakalnê, pazehlàs ſlaiſta bajara muiſcha, aptaiſita ar augſtu riku ſchogu, kas lihdſinajàs zeetokſchņa ſehtai. Ap bajara pazalumu bij ſabuhweti gahleju dſihwatki, ſirgu un ſunu ſtalli un leeli lopu laidari. Wiſas ſchis ehkas, ar ſawàm peebuhwem, klehtim un aiſgaldeem, eenehma tik leelu ſemes gabalu, ka no pirmà azu uſmeteena muiſchu wareja noturet par weſelu ſahdſchu, kas nebij maſaka par pirmo otrpus upes. Pahrgahjuſchi pahr tiltu, kas bija noſtiprinats uf reſneem pahſeem, zelineeki uſjahja kalnâ un drihſ aſneebſa bajara pagalmu. Leelà nama preekſchpuſe noſteepàs wairak kà peezpadſmit aſis gaſumâ, tatſchu pate buhwe bij neſamehrigi ſema, falihdſinot ar gaſumu. Neleeli tſchetrſtuhru logi, ſarkaneem rahmjeem un daſchdaſchadi iſkrahſoteem ſlehgeem, bij atballti weens no otra zaur beeſgan platu ſtarpſeenu. Kreiſajà galà atradàs balkons, ar plaſchu nojumu, kas atbalſtijàs uf reſneem, mahkſligi iſweidoteem koka ſtabeem. Labajam galam peeſlehjàs dziwſtahwu ſpahrns — terems*), kura logi bija gandrihſ diwtik leeli, kà zitur. Sehtai abejàs puſes bij uſzeltas garas ehſchanas telpas, kuſma un pagrabi, ar augſtu baloschu buhdu, un pagalma widû pazehlàs augſtas ſchuhpoines. Japeeſihmè, ka lepnais bajars Krutſchina bij wiſpahri iſdaudſinats kà wiſadu greſnumu zeenitajs un ka winam ſen pahrmeta, winſch kehmojotees pakaļ ahrſemneekeem un atklahti noniziņot weenkahrſchàs ſentehmu paraſchas. Tapehz ari wina mahjas apraſtis newar fneegt pareiſu jehdſeenu par toreiſejo Kreewu bajaru dſihwes weidu. Pehdejo mahjas nebij eewehrojamas plaſchuma un greſnibas ſinâ: leelà iſtaba, tà ſauzamà „ſwetkiza“**), bij atbalſita no lauſchu gala zaur ehrtu, ſiltu preekſchnamu, kurâ dſihwoja bajaru iſtabas meitas, kas tahdâ kahrtâ mantoja noſaukumu — preekſchnama meitenes. Daſchâ bajaru mahjâ no preekſchnama weda trepes uf teremu; mahju rinki apkahrt eeſlehdſa pagrabi, ſirgu ſtalli, klehtis un pirtis. Tahds ir ihſumâ tolaikù bajaru

*) Spahrnu buhwe, ſewiſchki ſeemeeſchu mahjoklis. Japeeſihmè, ka wezôs laikôs Kreewijas bajaru ſeemeeſes dſihwoja atſewiſchķi no wiſreeſcheem, ihpaſchàs peebuhwès, kuras ſauza par teremeem. Tikai pahſtot no Petera Leelà, ſchi paraſcha pamaſam iſſuda.

**) T. i. gaiſchà, leelà iſtaba.

un muiſchneeku eedſihwes beeſgan pareiſais aprakſts, kas leezina, ka tee pa laikam turejuſchees pee wezà Kreewu ſakama wahrda: „Не красна изба угламя, а красна пирогами“*).

Juris eewehroja pagalmâ dſihwu kuſtibu: apkalpotaji ſtraidija ſchurpu turpu; kukkà kurejàs galſcha uguns; wairaki pawahri rihkojàs ap noſkautu wehrſi; wiſs tas leezinaja, ka bajars Krutſchina gaida weeſus. Daſchi bajara kalpi, kas rebeja Juri eeſahjam pagalmâ, pahrſteigti winu uſluhkoja: ſanurzitee un padiluſchee wirsſwahrki, kurôs tas bij eetinees no galwas lihdz kahjam, Alekſeja praſtais apgehrbs, wahrdu ſakot, nekas newareja attaiſnot ſweſchneeka pahrgalwibu, kurſch, neſpilbot ſemas kahrtas kautinu eeradumu: nokahpt no ſirga pee wahrteem, jahſchus eeſahja lepnà bajara pagalmâ. Atſtahjis ſirgu Alekſeja uſraudſibâ, Juris uſkahpa pa platàm, ſlihpàm trepem plaſchâ preekſchſtabâ. Gar ſeenu, uf plateem ſoleem, ſehdeja kahdi dimdeſmit apkalpotaji, tehrpuſchees raibi iſrakſtitàs ſwahrkôs; pee ſeenam kahrteja grupàs ſakahrtàs brunas, wairogi, roku aiſſargu rinki, ſobeni, ſlintes — bij weenigà rota, kas greſnoja ſchis iſtabas kailàs ſeenas. Weens no apkalpotajeem, nemaſ nepazehlees no ſawas weetas, Jurim rupjà balſs uſpraſija: ko winſch ſche meklejot?

— Bajaru Timofeju Feodorowitſchu, — Juris atbildeja.

— Kas tewi ſuhtijis?

Atbildes weetâ Juris nometa ſawus wirsſwahrkus. Selta treſem iſſchuhtee ſwahrki un dahrgais ſobens atſtahja leelaku eeſpaidu uf ſcheem nejehgam, nekà Jura zeenigais iſſkats: wiſ weikli uſlehza no ſawàm weetam un tas, kurſch pirmais bij eeſahzis runat, goddſijigi paklanijàs un teiza, ka bajars wehl ne-eſot uſzehlees; ja weeſis wehlotees uſgaidit, winſch luhdſot to ee-eet iſtabâ.

*) T. i. tikdaudſ, kà: lai mahja kahda buhdama, ja tik winâ jep garſchigus pihragus.

1000 rubleem, un noptrka braudſes dseedaſchanas wadiſchanai kreetnistanoſchu harmoniumu. Iſgahjuſchâ 1901. gadâ peenehma skolotaju. Tuhlin pirmajâ seemâ nahza mahzibâ 41 skolens. Telpu truhkuma dehl newarejàm wairak uſnemt, uf nahkoſchu seemu jeram eerihkot pilnigaku skolas namu. Swehtdeenu pehzpusdeenâs, kad luhgſchanas namâ nekalpo, jaunekli un jaunawas daudſreiſ ſanahk kopâ un jauki pawada laiku kort dseedadami. No monopola un peedſerſchanâs muhſu kolonijâ neka nedſird, to tura weenkahrſchi par kauna leetu. Tapehz ari, kam ihr muhſu kolonija pastahw, t. i. no 1889. gada, wehl neweens naw ar otru teefajees, waj kaut kà zitadi kildojees. Laikrakſtus gan wiſ nelaſa, bet tikai kahdi 14 saimneeki, kureem peenahk 5 „Latweeſchu Awises“, 2 „Rigas Awises“, 1 „Balt. Wehſtneeks“, 2 „Basnizas Wehſtn.“, 2 „Jaunibas draugi“, 1 „Pet. Awise“, 1 „Austrums“ un bet tam wehl 3 Wahzu un 1 Kreewu laikrakſts (pehdejais skolotaja kungam). Muhſu kolonijù saimneeki pa leelakai dalai uſnehmuſchi zihņu wiſeem spehkeem iſtapt ahrâ no wezeem, aukſteem, tumſcheem laikeem. Un redsams ari, ka je beenas wairak fahk gaiſma ſpihdet un rastees modriga un weſeliga dſihwiba. Ari muhſu gubernas pilſehtâ Mogilewâ ſchini gadâ radiſees jauna dſihwe, ko ta wehl sawâ paſtahweſchanas laikâ naw peedſihwojuſe, t. i. uf septembra waj oktobra mehneſi taps atdots pilnigai leetoſchanai jaunbuhwetais dselszeļscelſchs, kas nahk taiſnâ linijâ no Peterburgas gar Mogilewu uf Kijewu. Lihdz ſchim wehl muhſu gubernas pilſehtai truhka dselszeļa. Mogilewas pilſehta ir jauka un patihkama weeta uf augſtcem Dnepras upes krasteem. Pahr Dnepras upi ſchinî wasarâ buhwè jaunu tiltu, daudſ augſtaku un kreetnaku par wezo tiltu; jaunajam tiltam kuglihi warès swabadi braukt zauri, bet ſkurſtena noleekſchanas. Tagad Mogilewa ir ihſtena Schihdu pilſehta, wiſas bodes, magaſinas un weeſnizas ir Schihdu ihpaſchumi. Sestdeenam pilſehta kà ſmirduſe, jo wiſi tirdſneezibas weikali ſlehgti. Warbuht ka ar jauno dselszeļu radiſees zitàds gars un dſihwiba. Paſchâ pilſehtas zentrâ, pretim gimnaſijai, jaukâ weetâ, ir luteranu baſnizа ar maſu torniti, pee baſnizas peederigu augku koku dahrſu un patihkamu preekſchpagalmu, kur ſwehtdeenâs baſnizeni Latweeſchi war patihkami uſgaibit, kamehr Wahzeem nobeidſ beewkalpoſchanu. Scho baſnizu ar wiſu peederumu, kà man nelaika mahzitajs Ballona kgs fazija, luteru draudſei dahwinajis agrakâs gadôs Mogilewas pilſehtas pareiſtizigo draudſes archijerejs. Wina gihmetne wehl tagad, kà gobajama peemina luteru draudſitei, redſama baſnizas eekſchpuſê pee ſeenas.

Petrowitschneeks.

Tafchkenta. Wezaku peedalischanâs pee skolotaju konferenzem. Taſchkentas kadetu skolâ eewesta ſimpatiſka eeraſcha, peelaiſt wezakus pee skolotaju konferenzem. Kahdâ no ſeſchu protokoleem skolas waditajs iſſaka noſchehloſchanu, ka „deemſchehl ne wiſ wezaki peedalas pee ſchâm konferenzem.“ Kà „Turk. Wed.“ sino, kaza mahzibas eestahſchu preekſchneeks, Leelknaſs Konſtantins Konſtantinowitſchs pee tam peeſihmejis no ſawas puſes: „Ari es peeweenojos skolas wadītaja iſteiktajam noſchehlojumam.“

Maksims Gorkijs nesen beidsis rakſtit jaunu dramu: „Naktspatwerfmes ſkati“. Jadomâ, ka te buhs taiſni tehlota atkal tà ſaukto baſkahju dſihwe.

Beedribas, kuru noluhks, behrnus aiſſargat no baſchabeem ſpaideem, noturès ſchoruden Peterburgâ kopeju ſapulzi. Starp ziteem apſpreeſchameem jautajumeem likti uf beenas kahrtibas ſchahdi: behrnu darba beenas gaſuma faihſinaſchana lihdz 8 ſtundam ar pahrtraukumu brokaſtâ un pusbeenas laikâ; lai aptarotu ſchuhpolbu nepeeauguſchu ſtarpâ — dſihnamas „behrnu atturibas beedribas“, pehz Angļu „jeribas armiju“ parauga; darbnizâs nolecdſama alkohola leetoſchana; behrni ne jaunaki par 13 gadeem bodami amata mahzibâ.

Ahrseme.

Par Rumanijas brunoſchanos. Nesen atpakaļ kahda Belgijas awise ſinoja, ka Rumanija, eewehrodama ſawſtarpejo beedroſchanos ſtarp Bulgariju, Serbiju un Melnkalni, kà ari Bulgaru agitaziju Makedonijâ, nolehmuſe ſawu kara-ſpehku eewehrojami pahrlabot, papildinat un apbrunot jauneem eerotſcheem, lai tà nodroſchinatos pret katru nejauſchibu, kas waretu zeltees zaur mineto walſtju beedroſchanos un kopâ turešchanos. Tagad nu Rumanijas awise „Indenpendance Roumaine“ iſſkaidro, ka leeta nebuht tà ne-eſot. Newis tambehſ Rumanija nolehmuſe ſawu kara ſpehku reorganiſeſchanu, ka zitu Balkana puſſalas walſtju politikâ buhtu eeraugams kas nebraudſigs pret Rumaniju. Rumanijas kara-ſpehka reorganiſeſchana bijuse jau baudſ agraki noſpreeſta, bet palikuſe lihdz ſchim neſdarita weenigi behſ wahjâ finanſu ſtahwokļa. Tagad, kur ſchat ſinâ Rumanija atrodotees labakâ ſtahwoklî, wina warot nu ari ſtahtees pee agrakâ nolehmuma iſpildiſchanas.

Isdaramâ reorganiſeſchana paſtahwot ſewiſchki artilerijas paſtiprinaſchanâ, Donawas krastu apzeetinaſchanâ un ſtotes pawairoſchanâ. Rumanijas kara miniſtrs, kà no Bukareſtes sino, paſtellejis pee Krupa 24 baterijas jaunu leelgabalu un wairak tuhſtoſchu ſlinſchu, lai reſerwu pulkus apbrunoti ar jauneem eerotſcheem. Starp paſtelleteem leelgabaleem eſot wairak bateriju ſmago zeetokſchņa leelgabalu, kuri tikſchot nostahbiti Melnâs juhras peekraſtê

Wahzija. Atkal sino par kahda leelaka Wahzu ihpaſchuma pahreeſchanu Polu rokâs. „Königsberger Hartungsche Zeitung“ rakſta, ka Poſenes prowinzê, Rosenbergas aprinkt, Polis fon Slaſkis nopirzis par 1 miljoni marku Groß-Jautas muiſchu, kura lihdz ſchim peederejuſe Wahzeetim un eſot pate leelakâ minetâ aprinkt. Daſchas awises ſobodamâs prasa, kur nu bijuſe Wahzu nometinaſchanas komiſija ar ſaweem simteem miljoneem.

Franzija. Tagadejs tautas meetneeku nams, kur rabikaſeem un ſozialiſteem broſchs balſu wairakums, pehz notikuſchâm wehleſchanam nehmàs ſmalki pahrſkat paſchu wehleſchanu gaitu un kahrtibu, un kur ween pee mehreneem republikaneem, nazionaliſteem un klerikaleem wareja kà peekertees, tur ar balſu wairakumu iſſchkihra, ka wehleſchana nelikumiga un tapehz atzelama. Tomehr ari zaur jaunâm wehleſchanam ne ikreiſ iſdodas radikaleem un ſozialiſteem ſew par labu ko eeguht. Tà nupat Pontoaſes wehleſchanas eezirkni nazionalists Balù, kura eewehleſchana ari bij iſſkaidrota par nelikumigu, tika ar 111 balſu wairakumu atkal par jaunu ewehlets.

Atkal sinono Pariſes par fagald

atkahpschotees no amata un wina weetâ nahkschot grafs Ormesons, tagad suhtnis Atenâs; tapat no diplomatiskâ beenasta atsazischotees wehstneeks Berlinê, markijs Noals un wina weetâ eezelschot, waj nu Schilu Kambonu, tagadejo wehstneeku Washingtonâ, waj scha brahli Polu Kambonu, wehstneeku Londonâ, jeb waj Frantschu suhtni Minchenê, grafu Obinji.

Par Konstanaa aissaukschanu no wehstneeka weetas Konstantinopolê nebsird wairs neka. Daschas awises turpretim wehl sino, ka Konstans tagad sateekot ar sultanu tik labi, kâ neweens zits tureenes wehstneeks, un esot to dabujis, tà sakot, pilnigi sem saweem spahrneem, kadehl ari Frantschu eespaids Konstantinopolê pehdejâ laikâ stipri peenehmees.

Anglija. Angļu ministrijâ pehz pascha ministru preekschneeka Salisbera atkahpschanâs notikuschas ari daschas zitas pahrmainas. Tà no ministrijas isstahjas finansu ministrs Hiks-Bitschs, un wina weetâ eezelts lihdschinejs eekschleetu ministrs Ritschijs, kura weetâ eestahjees Akers-Duglass, kamehr par atklahtu darbu un walstsehku ministri eezelts lords Winbors. Tautas apgaismoschanas ministrijas wadiba ustizeta markijam Londonberim. Tahlak Tschemberlena dehls Ostins Tschemberlens eezelts par pasta ministri, Windhems par Irijas ministri ar balstseesibu ministrijâ, un grafs Dodlejs par Irijas wizekehninu bez balstseesibas ministrijâ. —Naw finams, waj Balfura wara daudz buhs zehlusês zaur scho wihru usnemschanu ministrijâ un waj tee spehs sekmigi apkarot opoziziju, kura tagad aug, un kâ droschi parahdsams, nahkamâs rudena sehdês darts ministrijai ne masumu ruhpju.

— Koloniju ministru konferenze nu flehgta. Tschemberlenam tuwu stahwoschee laikraksti sino, ka konferenzei bijuschi labi panahkumi, sihmejotees uf koloniju zeeschaku peesleeschanos Anglijai. Tas nu gan nebuhs wairak nekas, kâ tukscha paleelischanâs.

Italija. Kâ Frantschu awise „Paris Nouvelles“ sino, pahwests pawehstijis wiseem katoļu tizigeem waldneeku nameem, ka winsch wairs neboschot sawu atlauju, prezetees tuweem radeem. Winsch dod katoļu waldneekeem un ziltsgalwam padomu, isprezinat uf preekschu sawus dehlus un meitas ari pee semaki stahwoschâm personam, tikai ne ar tuwineekeem, no kam zekotees meesas un prahta panihkschana. Naw finams, pee kuŗâm sawas tizības waldneeku aprindam swehtais tehws pamantijis meesigu un garigu panihkschanu; bet wina nolehmums augstakâs katoļu aprindâs fazehlis stipru usbudinaschanos un dsihwu pahrrunaschanu, jo pirmkahrt neweenam labpraht netihk atsihtees par meesâ panihkuschu, waj garâ pawahju, un otrkahrt katoļtizigo waldneeku namôs — peemehram Orleanu zilit — jau no senseneem laikeem nodibinajees eerabums, prezetees sawâ starpâ tuweem radeneekeem. Redsês, kahds panahkums nu schai sinâ buhs Leona XIII. nolehmumam.

Danija. Danu Meera sabeedriba nesen atpakaļ eesneguse ministru preekschneekam Deinzeram sewischku adreši, kurâ waldiba teek luhgta, kopâ ar Sweedriju un Norwegiju issludinatees par neitralâm walstim un atsazitees no katras tahlakas brunoschanâs. Tagad nu minetâ sabeedriba babujuse no ministru preekschneeka atbilbi, ka waldiba schim jautajumam peegreesschot nopeetnu wehribu un pee pirmâ isdewigâ gadijuma mehginaschot to ekmet un weizinat.

Spanija. Spanijâ, sewischki beenwidus dakâ, pastahwot jau ilgaku laiku breesmigs karstums. Tà Sewillâ termometers daschu beenu rahdot lihdz 56 grahd siltuma! Wairak zilweku mirstschi no saules duhreena, saslimuschu daudz. Daschi juhrâ malgajotees babujuschi saules duhreenu.

Santanderas raktuwju apgabalâ, kà no Madrides sino, isgausis kahda milsiga dihka dambis, zaur kam wakâ tikuschais uhdens krahsums ispostijis wairak strahdneeku dsihwokļus. Peepeschi usnahkuschôs plahdôs dabujuschi galu 14 zilweku, pa leelai dalai behrni.

Turzija. Daudz Turku wirsneeku naudas truhkuma dehl jau sen wairs nedabunot algu un sahkuschi tapehz palikt stipri nemeerigi. Bet ari waldiba Turzijâ naw wis nekahda snaudeja: 20 no nepazeetigakajeem algas prasitajeem tikuschi tuhlin atlaisti un — ziteem par bailem un breesmam — aissuhtiti uf tahlo, tukšneschgo Anatolijas trimdâ.

Sultans peenehmis audienzê pagahjuschâ peektdeenâ Franzijas wehstneeku Konstanu.

Seemeļ-Amerikas Sabeedrotâs Walstis. Presidents Rusvelts apstiprinajis kongresa peenemto likuma projektu par juhras telegrafa linijas wilkschanu no San-Franzisko uf Kinu un Filipinam.

Trestu dibinatajs Pirpons Morgans semehmis no tureenes anarkisteem draudu wehstuli, kurâ tam pasludinata wisdrihsakâ laikâ nahwe. Policija tagad stipri apsargajot fabrikschos bagatneeku.

Wenezuela. Wenezuelas dumpineeki atkal sakawschi walbibas kara spehku un eenehmuschi Barselonas pilsehtu. Waldibas puse krituschi 60 salbati un generalis Brawo.

Siama. Sabeedroto Walstis ahrleetu ministrija dabujuse wehst no Bangkokas, ka nemeeri Siamâ peenemotees. Franzija nolehmuse suhtit uf Tonkinu eewehrojamus pastiprinajumus, kuŗi nosahdîas gabijumâ waretu botees no tureenes uf Siamu.

Riga.

Rigas palihdsibas un behrnu kases „Seeds“ 20-gadu darbiba (Beigas). Sahkot no 1897. gada beedribas waldes lozekļus nobarbina atkal statutu jautajums. Galwenee jautajumi — beedribas isrihkojumi un flimibas un behrnu naudas ismaksaschanas kahrtiba. No sahkuma beedribai isrihkojumi statutôs gan nebij pareedseti, bet ar weetejo eestahschu atlauju beedriba tomehr sparigi rihkojâs ar isrihkojumeem, kuŗi tai atmeta labu pelnu. Diwâs gadôs (1893. un 1894. g.) tomehr ar isrihkojumeem gadijâs saudejumi, pehz kam gubernators noleedsa pamisam ko rihkot. Beedribas waldes uf to eesneedsa gubernatoram luhgumu, kurâ ar skaitleem peerahdija, ka beedriba pirmajâ gadu desmitâ no isrihkojumeem pelnijuse 4207 rbl. 76 kap., kamehr beedribas bilanze tai paschâ laikâ usrahdija tik 3124 rbl. 66 kap. Tà tad isrihkojumu leelâ nosihme bij nenoleedsama, un ari gubernatora kungs, to eewehrodams, atlahwa beedribai 4 isrihkojumus gadâ, bet ar to noteikumu, ka warbuhtejais isrihkums katrreiz jasedz rihkotajeem waldes lozekļeem.

1898. g. wasarâ beedribas walde iswehleja kommisiju, kurai bij jaisstrahdâ pahrlabotu statutu projekts. Schis projekts jau 1899. g. februarî tika stahdits beedru pilnai sapulzei preekschâ apstiprinaschanai. Sapulze projektu wisôs schkumôs peenehma; ari ministrija atsina to par apstiprinamu, aisrahdidama tik wehl uf dascheem papilbinajumeem. Projekts schahdâ weidâ bij wehlreiz jaleek pilnai sapulzei preekschâ, bet te nu 11. nowembrî 1901. g. beedru pilnâ sapulzê tas peedsihwoja to godu, ka — isskrita zauri, ne behl ministrijas usdoteem papilbinajumeem, bet behl teem, kuŗi no beedreem jau reis bij atsihti par wajadsigeem.

1899. g. beedru skaits jau tà bij wairojees, ka bij eespehjams leelu lihku kolektes paseminat uf 15 kap. un ismaksu uf behrnu lihkeem paaugstinat no 10 uf 15 rbl.

1900. g. beedriba pa otram lahgam nem sawâ paspahrnê dseedataju kori Turša kga wadibâ, bet schim korim jau nahkoschâ gadâ bij no beedribas aikal jaschkiras, jo beedribai zehlâs nesaskaņas ar beedribas telpu saimneeku kora behl.

1901. g. beedriba behrnu naudu paaugstinaja no 60 uf 70 rbl., turpreti behrnu kolektes paseminaja uf 12 kap. par leeleem lihkeem un no 8 uf 6 kap. par behrnu lihkeem.

Ihsumâ mineſim ari beedribas galwenako darbineeku wahrdus. Par preekschneekeem bijuschi: P. Mischka ½ gadu, D. Sarinsch 3 g., S. Ehrlichs 3 g., T. Radsinsch 1 g., P. Jurjans 1 g., J. Mateas 3 g., T. Radsinsch otrreiz 3 g., J. Kihpa nepilnu gadu, J. Ahboltinsch 2. g., P. Sloka 2 g. un beidsot atkal J. Ahboltinsch, kas nu jau atkal 1½ gada amatâ.

Beedriba sawâ 20 gadu pastahweschanas laikâ eenehmuse zaur beedru mehneschu maksam 17,028 rbl. 40 kap.; zaur leelu lihku kolektem 17,336 rbl. 23 kap., zaur behrnu lihku kolektem 3418 rbl. 96 kap., beedru eestahschanâs naudas 2481 rbl., no isrihkojumeem 17,554 rbl. 71 kap. u. t. t. Pawisam beedriba eenehmuse zaur kast 76,486 rbl. 2 kap., isdewuse slimibas palihdsibai — 10,621 rbl. 10 kap., 148 leelu lihku paglabaschanai 8640 rbl., beedru miruschu behrnu paglabaschanai 2250 rbl. 226 gadijumôs. Pee seemas swehtku eglites bahrineem dahwanas isdalitas par 936 rbl. 80 kap., isrihkojumu sarihkoschanai isdoti 11,585 rbl. 32 kap. (Uf isrihkojumeem pawisam pelniti 5969 rbl. 39 kap.). Pawisam kases rehkini usrahda 74,598 rbl. 59 kap. isdewumu. Tà tad 20 gadu apgrosijums lihdsinas 151,034 r. 61 kap.

Beedribâ 20 gadu laikâ pawisam eestahjuschees 2431 beedrs, no kuŗeem 40 daschadu eemeslu dehl naw usnemti par beedreem, 148 miruschi, 915 pahrtraukuschi maksajumus, tà ka tagad beedribai ir 1328 beedri resp. beedres.

Beedribas 20 gadu bilanze ir skaidrâ naudâ, wehrtspapirôs un inwentarâ 14,328 rbl. 85 kap. Uf pirmâ agu usmeteena schi summa israhdas par masu samehrâ ar beedru skaitu 1328, bet ja eewehro, ka beedru starpâ ir wairak kà ⅓ seewescha, kuŗas nebauda teesibu uf slimibas palihdsibu, kà ari to, ka pirmajôs, war teikt, gandrihs 15 gadôs beedribâ samehrâ maf beedru bijis un tahdâ sinâ turpmakôs 15 gadôs war rastees maf brihwjeb goda beedru, tad beedribas stahwoklis usskatams par labu un tai drosscha nahkamiba.

Widsemes wize-gubernators, ihstens walstspadomneeks Rekubows, wakar apmekleja Rigas pilsehtas polizijas waldi, kur Rigas polizijmeistars walstspadomneeks Gertiks tam stahdija preekschâ polizijas waldes eerehdņus.

Leduslauseja eeswehtischana. Wakar plkst. 3 pehz pusdeenas eeswehtija Langes un behla kugu buhweiawâ no Widsemes zeļu kapitala lihdseekteem jaunusbuweto ledus lauseju twaikoni „Generalis Surowzows“, kursch schimbrihscham stahw Daugawas malâ pee kraſta, muitas nama tuwumâ. Pee eeswehtischanas peedalijâs: Widsemes gubernators, generalmajors Paschkows, wizegubernators, ihstens walstspadomneeks Rekubows, Widsemes gubernas pilsehtas leetu kommisijas lozeklis Tschulkows, gubernas waldes padomneeks Damibenkows, Rigas ostas kapteinis kontradmirals Scherardi, Rigas ostas darbu preekschneeks, ihstens walstspadomneeks Konstantinows, pilsehtas galwa Armitstedts, birschas komitejas representanti un daudz ziti goda weesi.

Majords, pee Horna juhras pamiljona, seschdeen, 3. un swehtdeen, 4. augustâ, Safcha de Kirilliis isdarija diwus bihstamus lekseenus (Salto mortale) juhrâ, lehldamas, ap plkst. 7 wakarâ, no sleekena 7-stahwu nama augstumâ.

30-gadu jubileja. Schodeen, 1. augustâ, paeet taisni 30 gadi, kamehr Karlis Rosischa kgs strahdâ kà wadituis pee Ahrrigu petrolejas apgaismoschanas. Preekſch 30 gadeem atpakaļ, winsch sanehma petrolejas apgaismoschanu, kad ta sawâ isplatibâ wehl bija wisai masa; tagad ta na to laika kluwuse 4 reiz leelaka, tà pehz isplatibas, kà laternu skaita.

Rosischa kgs wadija apgaismoschanu 20 gadus preekſch Höflingera, 8 gadus preekſch Hartmana un tagad 2 gadus preekſch Jakobowija, un wiſâ schinî laikâ winsch usnehmeju, kà ari pilsehtas labâ daudz laba darijis. Nelatmigu familijas apstahkļu dehl wina 25-gadu jubileja newareja tikt eewehrota.

Loterija par labu darba naudam, par 1500 rbl. leelu summu, no eekschleetu ministrijas atkauta.

Kara pulki, kuŗi aiswakar eerados Rigâ, — Jelisawetgradas 9. bragunu un 3. Donas kasaku pulki, kà ari 5. jahtneeku artilerijas baterija, — wakar isgahja uf Petera un Scheremetjewa lehgereem.

Mihnu laiwinu „Nr. 135,“ kas tapa fabojata 5. augustâ 1901. gadâ pee saburschanâs ar „Helmsing un Grimm“ kompanijas twaikoni, kà finams, nogahdaja Rigas „Lange un behla“ kugu buhwetawâ. Tagad ta galigi isslabota, pahrkrahsota un nolaista Daugawâ pee A.B. bambja. Kapteinis W. Forsels to nowedis uf Keisara Aleksandra III. ostu.

Rigas zunftes kurpneeku meistaru sellu behrnu kasei, kà no pagahjuschâ gada darbibas pahrskata redsams, ir 21 beedrs. Behrnu naudas ismaksâ beedreem 50 rbl. Kases kapitals sastahw no 716 rubleem prozentu papirôs un 347 rubleem 82 kap. skaidrâ naudâ.

Rigas selta un sudraba leetu meistaru palihgu palihdsibas un behrnu kasei pagahjuschâ gadâ bijuschi 35 lozekļi. Kases kapitals pastahw no 2124 rbl. 65 kap. prozentu papirôs un 240 rbl. 11 kap. skaidrâ naudâ.

Neatkauta tirgoschanâs ar degwihnu. „Prib. Krai“ atsihmê to faktu, ka Pahrdaugawâ baschôs pahrtikas pretschu weikalôs, kas ari swehtdeenam atwehrti no plkst. 9—10 rihtâ, un daschôs bahrsdsinu weikalôs, kuŗi atwehrti lihdz 2 deenâ, — katrs, kas kaut zik pasihstams ar weikala ihpaschneeku, warot dabut „pa draugam“ gan degwihnu (kà selteru), gan alu (kà kwasu), un jo wairak rifta, jo „fahlitakas“ ari zenas. Polizijai lotî gruhti schos sawados weikalneekus peekert, jo tee loti labi sin, kam tee pahrdod.

Koku pludinaschana augušâ uhdens stahwokļa dehl Daugawâ loti apgruhtinata. Enkurneekeem zaur to jazeesch ļeeli sandejumi, jo enkurt beeschi ween luhst un tauwas un stroki fabojajas.

Pahrdoschanai nolemtâs galas apskatischana no lopu kautuwes waldes puses tagad schahdi tikuse noskahrtota: Apskatischana noteek stazijâ pee krahmju tirgus. Juhku gaļa ik deenas (t. i. darba deenâs) no plkst. 6 no rihta lihdz plkst. 11 preekſch pusdeenas un no plkst. 4 lihdz 9 wakarâ. Zitu gaļu apskata darba deenâs (isnemot sestdeenas) no plkst. 6 no rihta lihdz 12 deenâ; bet sestdeenâs no plkst. 6 no rihta lihdz 1 deenâ un no plkst. 4 lihdz 7 wakarâ. Kw.

Tirgus makſas paleelinaschana. No schâs deenas sahkot, Daugawmalas pahrtikas pretschu tirgus nomneeks paleelina maksu, ko siem no pahrdewejeem par tirgoschanâs teesibam. Tas, bes schaubam, sadahrdsinâs pahrtikas lihdzekļus, no kam jazeesch patehretajeem. Lihdz schim pastahwoschâ tirgus maksa bij tik augsta, ka tirgus arendatoram, pahrpilnam sedsa isdewumus un tos pee tam brangi pelnija, tadehl tirgus naudas paleelinaschana, no kam labums zelas tikai weenam, gulsees ja smagi uf masturigeem pilsoneem. Tahda rihziba jaatsihst par loti nepareisu.

Uf Daugawmalas pahrtikas pretschu tirgus dahrsa saknes eewed aisweenu wairak, kadehl ari tâs paleek lehtakas: swaigus kartupelus un burkanus war dabuht pirkt sahkot no 115 kap. puhru, swiki leela bunte par 5 kap., greeschni 3—6 k., puku kahposti lihdz 7 kap., gurki 60—100 k. gabalâ, sihpolus un zitas tamlihdsigas dahrsa saknes pahrdod buntitem, pehz ļeeluma. Dahrsa augļi: no Krimas pusšalas un ziteem deenwidus apgabaleem eewesti swaigi ahboli 15—17, bumbeeri 7—10 kap. mahrz., kehneru (kirschu) egas 8—10, semenes 6—8, jahņogas — 4—5, upenes 8—10, awenes 14—16, mellenes 4—5 kap. mahrz., pagahjuschâ gada dsehrweenu ogas 3—4 kap. mahrz. Pahkschu augi: swaigi galdi sirni islobiti 15—17, pahkstis lihdz 7 kap. mahrz., pupas masleet lehtakas; pagahjuschâ gada pahkschu augi: sirni 5—8, pupas 4—6 kap. mahrz. Putraimi: auſu un griku 7—8, manna un rihſu 6—8, gruhbi 6—7 kap. mahrz.; maisei wehl arween naw weenadas zenas, jo daschi pahrdod par 2½, ziti atkal par 2 kap. mahrz. Peena produkti: sweests 25—29, galda sweests lihdz 37 kap. mahrz., seers daschâds; weenkahrschais lauku seers 12—15, Schweizeeschu un Holandeeschu 18—28 kap. mahrz., silbits un kupinats peens 5—8 kap. mahrz., slahbs krejums 40—50 kap. stops. Medus paleek dahrgaks, jo wispahr domâ, ka leetainâ laikâ behl schowasar maj eswedischot medu. Kurseemes medus kahrts lihdz 46 kap. mahrz., Poļu medus lehtaks. Sehnes, swaigas pahrdod porzijam pehz ļeeluma un labuma, eetaisitas 6—10—15 kap. blodiņa. Siwju tirgus nodaļa tikai wideji apgahdata: renges 6—10, swaigas lihdz 7 kap. kahls, butes 5—8 kap. pahris, sušchus un zitas leelakas siwis pahrdod pa gabalam pehz ļeeluma, laschi swaigi 40—50, schahweti lihdz 75 kap. mahrz., wehschi loti dahrgi; resloranôs par masu wehsti nem 5 kap. gabalâ. Mahļu putni: pihles 75—110, wistas 45—70, zahļi 25—35 kap. gabals, zitus mahļputnus wehl ne-eeweb uf tirgus. Medijumu tirgus nodaļâ tikai war dabuht retas meschu pihles un rubenus, ari kahdu trbi, par 70—100 kap. gabalâ. Schahn etai un swaigai zuhkgalai, kà ari leellopu, jehru un teļa gaļai tàs paschas zenas, kas pagahjuschâ nedeļâ.

„Elektrotechnikits“. Rigâ parahdijees kahds tumschmatis jaunelkis R., kas usdodas sewi par elektrotechniki. Schis subjekts, kaut gan tas, kà leekas, labi peeprot sawu amatu, ir loti neuſtizmas. Dabujis apskatlejumus un rokas naudu, winsch pepeschi pasuhd, bet ja kahdreiz keras pee kranina islabošchanas, tad aisnes ari batarejas un swaniņus.

Kahds ahrprahtigs zilweks usbruka wakar, deenâ, Aleksandra eelâ nepasihstamam wihreetim un sastrahpeja tam gihmi. Teesham nepeedodami, ka atkaļ ahrprahtigiem zilwekeem brihwi klejot pa pilsehtu apkahrt! l.

Uf deenas pawehles Rigas pilsehtas policijai: Eekschrigas 1. eezirkņa pristawa nodotais 1 rbl., kuŗu Peterburgas Ahrrigas 2. eezirkņa nodaļas usraugam Fedinam eedewuse Marija Bentschowska Daugawmalas tirgû, lahdama, lai nesastahda protokolu par trokschņoschanu, — nodadams wispahrigas aisgahdneezibas kolegijai. 2) Skolas eelâ, starp Dsirnawu un Gertrudes eelam, leek truhbas, kalab brankschana pa min. gabalu pahrtraukta lihdz darbu pabeigschanai. 4) Pasaschneeru fuhrmanam Nr. 1199, par beskaunigu isturešchanos pret pasaschneeri 7. julijâ, brankschanas tersība atremama uf 2 deenam. (R. P. P. A.)

Sagle. Leelâ Smilschu eelâ Nr. 4, Kreewu beedribas Schukert un beedr. noliktawâ pehdejâ laikâ meisprotama kahrtâ pasuda daschadas leetas. Tika isleetoti daschadi lihdzekļi, lai sagtam nahktu uf pehdam, bet wiss neko neļihdseja — daschadas masaskas maschinu dakas un misina gabali nosuda bes sinas. 31. julijâ weikala pilnwarneekam v. W. kgam isdewâs personigi pee sagschanas peekert walsigo nosegsuma brihdi. Ta ir weikala apkopeja, kura rihtôs starp plkst. 7—8 usmasgaja weikala grihdu. Weikâ sagle nosagtâs leetas tuhlin pahrdewuse uf ceļas daschadeem uspirzejeem, kuŗi ap min. laiku pastahwigi eeradušchees pee Schukerta weikala. Leeta nodota tahlakai ismekleschanai. —rgs.

Welosipeda zahdsiba. Wakar maspilsonam Leonam Moschkito Jekaba eelâ Nr. 24 nosaga nama koridorî atkahtu welosipedu, kas maksaja apmehram 100 rbl.

Sewainojums. Kahdâ ehdeenu namâ wakar pehz pusdeenas eenahk jaunis zilweks un peekala turcenes weesteem pasta kartes un daschadas ļiesmiņas ar wisai netikleem stateem. Kad winsch peesolija tàs ari kahdai dahmai, schi tà pahrskatidama par wina nekaunibu, ka eekrahwa tam plaukta. Daschi no weeseem isšmeeda jaunekli pa durwim; bet schis, atgreesdes, usbruka preekschnamâ amatneekam F—am un, eewainojis tam ar nasi roku, peepeschi nosuda. P.

Ugunsgrehks. 31. julijâ, ap plkst. 11½ nakti, Wilnas eelâ Nr. 12/14, Indrika Stulles weenstahwa koka nama behninôs nejauschi iszehlâs ugunsgrehks, kas nopostija namu lihdz pamateem. Ugunsgrehka nodarittee saudejumi pahri par 9000 rbl. Nams bija apdroschinats par 9000 r. Nekustamas mantas tiklab nama ihpaschneekeem, tà ari eedsihwotajeem nebija apdroschinatas. R.—

Tirdsneeziba un saimneeziba.

Leepajas Krahj- un Aisdewu Beedriba 1902. g. pirmâ pusgadâ. Leepajas Latweeschu naudas eestahdes darbiba aug un paplaschinajas eewehrojamâ mehrâ. Pagahjuschâ pusgadâ, no 1. janw. lihdz 30 junijam beedriba apgrosijuse 62,705 rbl. 90 kap. Beedru naudas no pagahjuschâ gada atlizis 6870 rbl. 27 kap. Schinî pusgadâ eemaksats skaidrâ naudâ 2694 rbl. 12 kap.; nokaweto beedru eemaksam peeskaitits 78 rbl. 19 kap., un no saudejumu un pelnas apskata par 1901. g. peeskaitits 286 rbl. 59 kap., dewineem isstahjuscheem beedreem atmaksats 309 rbl. 70 kap., tà tad paleek kasê 9619 rbl. 47 kap. Nogulbits pag. pusgadâ 7350 rbl., atmaksats 750 rbl. Pagahjuschâ pusgadâ beedribâ eestahjuschees 49 jauni beedri, tà tad beedribai tagad ir 224 pilnteesigu un 23 parabâ palikuschu beedru. Beedribas broschiba ar wisu beedru garantiju ir 100,696 rbl. 90 kap. —

Peektdeen, 26. jul., beedribâ tapa notureta pilna beedru sapulze, uf kuru bij eeradušchees 63 beedri. Beedreem par gobu jaleezina, ka tee sapulzes apmeklê beesgan kahrtigi, un katru reisi jau uf pirmo sapulzi eerodas likumigais (¼) beedru skaits. Wispirms sapulzes waditajs, Kapostiņa kgs, nolasija pusgada pahrskatu par beedribas darbibu, kursch no sapulzes tika peenemts un apstiprinats. Tad sapulze stahjâs pee wehleschanam. Par Rewisijas domes preekschneeku, aisjekojuschâ tirgona Maurina kga weetâ, eewehleja teesu pristawu Kapostiņa kgu. Par Rewisijas-domes lozekļeem, pahra aisgahjuschu kgu weetâ eewehleja advokatu Skarres kgu un noboltu inspektora palihgu Kahnela kgu. Pehz tam usņehma par jaunu trihs isstahjuschos beedrus. Tà ka beedribas statutôs daschas weetas ir nepilnibas un neskaidras, tad iswehleja kommisiju statutu papilbinaschanâi. Wina pastahw no sekoscheem kungeem: Burkewiza, Blumberga, Driwina, Ruhjas, Straſdiņa un Berscha. Soda naudas nemschanâ nolehma, lihdz statutu papilbinaschanai, turetees pee lihdschinejâs kahrtibas. Bes tam wehl sapulze isfazija Direkziai un Rewisijas-domei sawu pateizibu par beedribas apsinigu wadischanu, jo apgrosijumi pagahjuschâ pusgadâ ween ir par **12,797 rbl. 28 kap.** leelaki, nekâ par wisu pagahjuscho 1901. gadu. Pee tam japeesihmê, ka wiſi Direkzijas un Rewisijas-domes locekļi nebalsû no beedribas puses nekahdas atlihdsibas. Ar sewischku pateizibu jamin beedribas pirmâ direktora Jakobsona kga puhles winas labâ, kura amats no ta prasa sewischki daudz puhlu un laika. Ass.

Rigas firmas, kas tirgojas ar Kreewijas sweestu, sino par pawairoteem peeprasijumeem no ahrsemem, sewischki pehz labakâs sortes sweesta. Pehdejâ laikâ isweests no Rigas ar lugeem uf Angliju wairak nekâ 20,000 muzu sweesta. Londonâ Kreewijas sweesta zenas pazehlušchâs par 2 schillineem.

Pagahjuschâ gadâ tapa zelta suhdsiba pret kahdu Kinas austruma dselszeļa inscheneri par 200,000 rbl. isschkehrdibu. Tagad apsuhdsetais, kà „Sibir. Westn.“ raksta, usdewis labu pulku lihdzwainineeku, tà ka wisa schi „leeta“ braud isweħrstees par masu „Panamas leetu“.

Teesleetu nodaļa.

Rigas apgabalteesas 2. kriminalnodaļas sehdê, peektdeen, 2. augustâ, isteesâ schahdas apsuhdsibas:

1) pret semneeku Aleksandru Kruhmiņu — uf §. l. 18. un 1847. p. pam. (par sahdsibu ar relaukschanos apsuhdsetâ ehkâ), dehl diwu spreedumu saweenoschanas;

2) pret maspilsoneem Ehaimu Lewensonu — uf §. l. 13., 1655. p. 8. dal. un 1659. p. 7. pkt. pam. (par sahdsibu pahrak par 300 rbl. wehrtibâ wainu apgruhtinoschâs apstahkļos), Sihmani Lewensonu, Beru Schimonu Braudu un Wulfu Grünbergu — uf §. l. 13. un 1655. p. 3. dal. pam. (par uskahdischanu uf augschmineto sahdsibu);

3) pret Nikolaju Popowu un Iwanu Sesenewsku — uf §. l. 354. p. 3. dal. un 362. p. pam. (par amata pahrkahpumeem). —ds.

Raibas sinas.

No Leelâ pagasta (Madleenas draudsê). Schejeenes Lauberes muischâ notureja Jehkabôs parasto gada tirgu. Leellopu un aitu bij peeteekoschi, bet zenas widejas, kadehl wairak weda sawus lopiņus uf mahjam. Bij ari eeradušchees pahris grahmatu tirgotaju. Weens bij isstahdijis waren leelu biheli un tirgojâs ar „mahjas swehtibam“ un krahsainâm bildîtem. Otram starp weeglakâm bij ari teescham labas un derigas grahmatas. — Uf kahdas no J. Schnores isdotas grahmatas wahkta, man schkeet, no ta pascha Sch., kas isdewa sawu dseju „Gahjeens no semes ehrtkschkeem debeschkigajâ Libanus skaistumâ“ lihdz ar sawu „gihmetni“ un paschrozigu parakstu sem wehdera, redsam sindinajumu, kas wahrdu pa wahrdam tà skan: „Ahbeze ar daudz bildem. Kreewu alfabets, fawceenots ar katkismi. Praktiska un weegla behrnu mahzischana.“ Ko gan pehdigi wehl nesaweenos XX. gadusimtenî! Waj schi „praktiskâ“ saweenoschana apbalwota ar zaspretaja un isdeweja „gihmetnem“, jeb waj wini sawas „portrejas“ peesuhtis pa pastu grahmatinas pirzejeem, tas wehl naw teikts. —ee—

Wehstulneeks.

Abonentam, kas par tahdu ari turpmak grib palikt: Katrs no Jums rakstits wahrds iselpo wesus politiskus uskatus, kas no schejeenes Wahzu politikeem eepotelti Latweeschcem. Warbuht Juhs Paschi to nemaj neapsinateeš. Greiso wezo usskatu ehka ir jaunsch, un jaunsch pee laika, kaut gan tas aiskar daschas juhtas. Tas, ko meſs schai sinâ rakstijuschi, ir pilnigi pahrdomats un mehs uf eesahkto zeļa palikšim. Staigajot tekas, kahdas leekas buht Juhsu ideals, Latweetis gan nonahkšot pee tam, ka tas „asarom aizis nem lihdsi uf kugi kabatas brahļus smilschu saujiņu no sawas mihļâs tehwijas“. Teem, kas tautai dod padomus, ir repreesch jaapdomâ, un ne wis wehlgk ar patriotisku sajuhsmibu jaschehlojas. Meeloļamees un sajuhsminabamees ar skaistêm fruhsem, Juhs nonahkšuschi uf nespehjigas un neauzligas kurnechanas politikas zeļa, kuŗai naw isskata uf nahkamibu. Mehs turpretim zenschamees, ka Latweetis spehjigi un sekmigi dsihwotu un strahdatu pasaulê lihdz. Mehs Latweescham labat nemehļam „ahmuŗa“, nekâ „lakias“ lomu. Red.

Mihtdeenas kalendars.

Peektdeena, 2. (15.) augusts. — Wahrda deena: Stefans, Wasilijs, Narmunts, Alfons. — Saule lec: plkst. 4.49 min.; noriet: plkst. 8.04 min. Deenas garums: 15 stundas 15 minutes.

Jaunakâs sinas.

Berlinê, 14. (1.) augustâ. Lehninga leetâ sino, ka Posenes wirsprezidents atlukdsees no amata un finansu ministra Reinhabena stahwoklis satrizinats.

Londonâ, 14. (1.) augustâ. Lai gan pabeenschees 20,050 Buhru karaspehki, tomehr slintes nodotas tikai 18,000. Angļu walbibas aprindâs domâ, ka Buhri ne masak par 25,000 flintem paslehpuschi.

Berlinê, 14. (1.) augustâ. No Korejas peenahkuschas wehstis, ka tur izšehlušchees nemeeri pret Eiropeeschem.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Aģentura).

Peterburgâ, 1. augustâ. 30. julijâ Wisaugstaki pawehlets Kurskas manewrus atlikt uf nedeļu wehlak, tà ka tee eesahkšees ne wis 22., bet 29. augustâ.

Nischni-Nowgorodâ, 1. augustâ. Wjatkas linu prezes pahrdotas par augstâm zenâm. Leelakâ daļa pahrdota uf ahrsemem.

Harkowâ, 1. augustâ. Polizijmeistara Beffonowa weselibas stahwoklis naw nekas greests uf kauno puſi, temperatura normala.

Pjatigorskâ, 1. augustâ. No schâs deenas Kaukasijas mineralawotôs eesahkta rudena sesona ar paseminatu maksu par pastiegtîm wannam.

Дозволено цензурою. — Рига, 1-го августа 1902 г.

Izdewejs un redaktors: Fr. Weinbergs.

Adreses.

Ambulanze
Terbatas eelâ № 55a. Katru deenu no plkst. 1/21—1/22. Mahjurigeem ismeklešchana brihwa. 672b
Dr. Putnińsch. Dr. Perlbachs.

Sobu ahrste
Late Weibel,
Leelâ Smilschu eelâ Nr. 5, netahlu no birschas.
Runajama: no 9—1 un no 4—6. 151a

Runnuma ahdas, fistiliskâs, puhschla un wenerikâs slimibâs runajams pa wasaras laiku ikdeenas no plkst. 10—2 pusd. un 4—7 wak. Swehtdeenâs tikai no plkst. 10—2.
Dr. H. Levy,
prakt. ahrsts.
Suworowa eelâ Nr. 10.
6476 Ehrlim Mehrmanu dabrîsam.

Alekšandra eelâ Nr. 84.
Runas slimibas wenerikâs, ahdas un dsimuma slimibâs no plkstem 9—11 preekšpusdeenas un no 6—8 wakarâ.
Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrsts. 414b
Alekšandra eelâ Nr. 84.

Poliklinika
ahdas un dsimuma slimibâs,
Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16. Stara ziu ismeklešchana ar elektrisku apgaismoschanu, ahrstešchana ar elektrizitati.
Slimneekus peenemu katru deenu no plkst. 12—3 pehz pusd.
H. Simonsons,
371b eestahdi pahrwaldoschs ahrsts.

Peenemu slimneekus
ahdas, kannuma, fistiliskâs, puhschla un wenerikâs slimibâs ikdeenas no plkstem 9—1, un no plkstem 5—9 wakarâ.
Dr. L. Gordon
L. Kalešu eelâ 30, 1 trp.
Ari ahrsteju zaur mašaschu un elektrizitati.

Beedribu sinojumi.

Rig. Latv. Dzeed. Beedr.

Meginajums
jauktam korim.
un
Viru korim.
Peektdeen, 2 augustâ plkst. 8 1/2 vak.
Preekšneeciba.

Rigas paliidsibas un behru kase „Saule",
Swehtdeenâs, 4. un 18. augustâ 1902. g. no plkstem 1—4 pehz pusdeenas,
makšaschanas un jaunu beedru uzneemschana.
818b Preekšneezība.

Rigas Latw. Sabeedriba.
Peekdeen, 2. augustâ, sch. g., plkst. 7 w.,
Waldes sapulze.
828b Preekšneeks.

Mahziba.

Ilgezeema pilsehtas meitenu skola
Bullu eelâ Nr. 6.
Jaunas skolneezes peenemu katru deenu. Mahziba sahkšees 8. augustâ. 747a
Skolas preekšneeks **A. Jaunińsch.**

Priwata elementar-skola,
Romanowa eelâ Nr. 59.
Mahziba sahkšees 8. augustâ.
A. Jurke.
749a Turpat usnem 1 skolenu paušjâ.

Iesneegts tiesupam Pirmajâ iecirknî 1902. g.

Nepahrspehjama pehz wadischanas un weenkarschib, ir tahlu isplatita rakstama maschina 698b

Ideal ar labi redsamu rakstu

kà ari lehtakais no wiseem libdschinejeem **90** rakstu zihmem un daudseem pârlabojumeem,

Schapirograph

Prospekti un eewandi preeksch paschmahzibas dabujami pirmâ *Rigas rakstamu maschinu birojâ* preeksch mahzischanas un noraksteem Schkuhnu u. Sirgu eelu st. № 19.

Pirmais Rig. muschkas instituts

Nr. 2. Walnu eelâ Nr. 2.

Dibinats 1864. gadâ no Emila Siegerta, Keisarlischkâ Kreewu selta medaljas ihpaschneeka.

Mahzibas sahkums pirmdeen, 19. augustâ 1902. g.

Wingrošchana: pirmdeen, 2. septembri, sch. g. pulkstens 6 wakarâ.
Korn dseedašchana: ceturtdeen, 5. septembri, pulkstens 8 1/4 wakarâ. **Teorija:** ceturtdeen, 7. septembri, pulkstens 6 1/2 wakarâ.

Peteikschanos luhdsot **pee laika** isdarit, lai peteikschanas labaki waretu eewehrot.

Runas stundas:
Preekšpusdeenâs no pulkstem 9—12
Pehz pusdeenâs „ „ 4—6 } isnemot swehtdeenas. 808b

Jonatana beedribas elementar skolâ

Slokas eelâ Nr. 17, resp. Mahrtina eelâ Nr. 7.

Mahziba sahkšees pirmdeen, **12. augustâ** sch. g., preekšpusdeenas skolâ pulksten 9, pehzpusdeenas skolâ pulksten 2.

Skolenu peenemšchana sahkot no ceturtdeenas **8. augusta** sch. g. preekšpusdeenâs. Peteitajotees jaušrahda wezuma apleezība no mahzitaja, daka potešchanas apleezība, ješwa pasē un „Jonatana" beedribas beedreem beedru grahmatina. Skolas maksa: beedru behrneem — 7 rbl., nebeedru behrneem — 14 rubl. par gadu. Pehzpusdeenas skolâ (ah bezneeki) beedru behrneem — 4 rbl., nebeedru behrneem 7 rubl. gadâ. Mahzibu pasneegs 4 skolotaji.

Skolas pahrsinis H. Rihtinsch.
814b

Rigas Latw. Amatn. Pal. Beedr. Krahsch. un Aisd. Kases
bilanze
beidsamajâ julijâ 1902. g.
(1774 beedri, drošchibas kapitals 159036 rbl. 86 k.)
(Elisabetes eelâ Nr. 16, sawâ mahjâ.)

Kase maksâ par noguldijumeem 5—5 1/2% par gadu; par aisdewumeem nem 6 1/2% 7 1/2% un 8% par gadu. Kases darba laiks katru deenu no plkst. 10 lihdz 3 pehz pusd., isnemot nedekas swehtdeenas un walsts swehtkus. Aisdewumu peeprasijumus, kuri lihdz plkstem 12 preekšpusdeenas pee darba wedeja peeteikti, tai paschâ deenâ ispilda. Wisi noguldijumi un eemaksajumi schai kasē atšwabinati no krona prozentu nodokleem.

Aktiwâ:	Rbl.	K.	Pastiwâ:	R.	K.
Kâšu aisdewumu rehkins . .	879,164	19	Pamata kapitala rehkins . .	10,000	—
Aisdewumu rehkins pret galwn.	197,443	06	Rezerwes kapitala rehkins . .	75,227	32
Pamata kapitals walsts bankâ	10,000	—	Darischanu kapitala rehkins.	73,899	54
Kases rehkins (skaidrâ naudâ).	6,914	57	Noguldijumu rehkins . .	933,832	—
Inwentara rehkins	3,265	48	Aisdewumu prozentu rehkins .	50,807	05
Zitâs bankâs uz tek. rehkina .	5,132	65	Noguldijumu prozentes . . .	1,162	97
Kases pederoschu obligaz. rehk.	2,943	24	Diwidendu rehkins	5,147	09
Wehrtspapiru rehkins . . .	9,542	40	Pahrejoschas šumas	2,076	72
Waldes isdewumu rehkins . .	6,463	34	Parahds uz kases namu šawst.		
Kases nams	99,500	—	kreditbeedribâ	54,275	—
Mežnwarneeku un teesu rehkins	546	08	Parahds II. šawst. kred. beedr.	13,600	—
Kases pederoschu nekustami ihpaschumi.	—	—	Daschadu eenehmumu rehkins.	595	45
			Saudejumu atmaksas rehkins .	858	72
Ihru rehkins	446	18	Wehrtspapiru % rehkins . .	91	19
Premiju apdrosch. rehkins.	122	85			
824b	1,221,484	04		1,221,484	04

Rigâ, 1. augustâ 1902. g. **Walde.**

Weenigs Rigâ!

„Soubert tihru wihnu, kas spehjina, jautrina, kamehr aiskara dara dsimtu, kuģeni". (Bismarks).

Wrenigi, pateeš tihree, kahs
wihni
no Keisara dahrsem un grafa Woronzow-Daschkowa
leelumâ un masumâ
ari **pahrdohšana glahšem.** Loti jaukas. **wihnistabas** un **uškschanee.** Wuicelem šahkot no 40 kap — **Leels rabats.**
Rigâ, Alekšandra eelâ № 1,
šaweendta ar **konditoreju** (Schütz). Turpat war allasch dabut **Kaukašijas tabaku,** wislabaku Kreewijâ, **stempeles un pastamarkas, wekseļus papiri** un loti jaukas **skatukahrtis.**
5186 General-reprezentants preekšch Baltijas **P. Evers.**

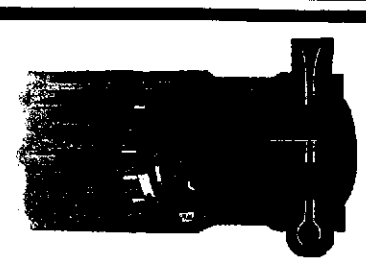

Rukku-loschu lehgers

7 89b

Pafaules slawenas

Deeringa

plaujamas maschinas.

● Agentura „Düna". ●
Kauf eelâ Nr. 17.

Berga Basara Krahj-Aisdewu Sabeedriba.

Rigâ, Berga basarâ, ee-eja no Elisabetes eelas.
Telefons Nr. 1122.

BILANZE

31. julijâ 1902. g.

Aktiwâ:	Rbl.	Kp.	Pastiwâ:	Rbl.	Kp
Skaidra nauda kasē	8201	94	Beedru baku konts	76267	91
Aisdewumi pret personigu uštizību	10833	59	Rezerwes kapitala konts	12885	78
„ „ galwenceekeem	147540	—	Noguldijumi ar uzšazischanu	591078	12
„ „ prozentpapireem	13205	—	„ uz tekoscha rehkina	61081	69
„ „ nekust. ihpaschumu	582975	—	Noguldijumu rentes	2231	50
Noguldijumu rentes	—	—	Aisdewumu rentes	35388	88
Kantora konts	2375	76	Sewischkas pabalstu krahjums	8095	08
Inwentara konts	1528	96	Diwidende beedreem	2824	23
Rezerwas kapitala mehrtspapiri walstsbankâ	7427	—	Amatneezibas skolas konts	1300	—
Tekoschs rehkins Widsem. Šawst. Kreditbeedribâ	56000	—	Rig. Latw. Bbr. Dez. gr Nob. konts	—	—
Daschadi rehkini	12485	94			
	792683	19		792683	19

NB. 1) Darba laiks ir no pulkstem 10—2 deenâ.
2) Sabeedriba maksâ par noguldijumeem uz nenoteiktu laiku 5 1/2% uz tekoscha rehkina 5% un aprehkina par aisdewumeem pret prozentpapireem 6% pret nekustamu mantu (obligazijam 7%) un pret gawieneekeem 8% gadâ.
3) Noguldijumi ir no krona nodokleem šwabadi, tapat ari aisnehmeju paradu raksti.
4) Sabeedribâ war eestahtees abeja dsimuma personas, arteši un fabrikbrihas.

Drošchibas kapit. ar 674 beedru garantiju 795,064 r. 85k.
819b **Walde.**

Pirmâ Pahrdaugawas Krahj-Aisdewu-Sabeedriba

(Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 8, pretim Wehrmana dahrsam).
Telefons Nr. 846

BILANZE

31. julijâ 1902. g.

Aktiwâ:	R.	K.	Pastiwâ:	R.	K0
Kases konto	2059	56	Beedru dalibas konto. . . .	53611	42
Aisdewumi pret kihlam . .	370720	—	Noguldijumi ar uzšazischanu .	352788	90
Aisdewumi pret galwojumeem	60464	—	Noguldijumi bez uzšazischanas	9412	—
Wehrtspapiru konto . . .	3120	24	Noguldijumu rentes . . .	500	20
Kantora inwentara konto . .	853	09	Aisdewumu rentes	20873	61
Kantora ihdewumu konto . .	800	90	Rezerwes kapitala konto . .	4525	98
Algu konto	3020	—	Diwidendu konto	18	—
Noguldijumurenschu konto. .	—	—	Rabalstu krahjuma konto . .	1096	16
Tekoschi rehkini zitâs bankâs	2895	72	Daschadi rehkini	507	24
Kopâ	443933	51	Kopâ	443933	51

Drošchibas kapitals ar 426 beedru garantiju 540640 rubl.

Sabeedriba maksâ par noguldijumeem 5 1/2 proz., šahkot no noguldijumu deenas un nem par aisdewumeem 6—8 proz. gadâ.

Brihwi no jebkahdeem krona nodokleem.
Darba laiks no pulkstem 10—2 deenâ.
820b **Walde.**

Otrâ
Rigas Krahj-Aisd. Sabeedr.

Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 66, blakus „Alekšandra" weesnizai.
Telefons Nr. 1388.

Bilanze

31. julijâ 1902. g.

Aktiwâ:	Rbl.	Kp.	Pastiwâ:	Rbl.	Kp.
Kase skaidra nauda	3162	08	Darischanu kapitals	19499	48
Aisdewumi pret obligazijam	69325	—	Noguldijumi ar uzšazischanu	69092	77
Aisdewumi pret galweneekeem	25642	60	Noguldijumi bez uzšazischanas	9271	59
Aisdew. pret wehrtspapireem	11233	50	Aisdewumu rentes	4830	73
Aisdew. pret personigu uštizību	90	—	Rezerwes kapitals	520	93
Kantora ihdewumi	1356	15	Pahrejoschas šummas	50	—
Inwentars	798	18	Šihti eenehmumi	868	58
Daschadi rehkini	647	—	Diwidenda rehkins	236	93
Noguldijumu rentes	310	47	Tekoschi rehkini zitâs bankâs	9698	92
	112564	93		112564	93

Drošchibas kapitals ar 418 beedru garantiju 195,515 rbl. 73 kap.

Kase atwehrta **katru darba deenu** no pulkstem 10—2 deenâ un beš tam wehl pa **šestdeenas wakareem** no 7—8.
Kase maksâ par **noguldijumeem uz neuzteiktu laiku** 5 1/2%—6% gadâ, šahkot no noguldijumu deenas; par tekoschu rehkinu 8% gadâ un nem par **aisdewumeem** 7%—9% gadâ, pee kam ari nebeedri war buht par galweneekeem.
Wisi noguldijumi, kâ ari parahdu rakši schai kasē ir atšwabinati no krona nodokleem. 817b **Walde.**

III. Rigas Krahj-Aisdewu Sabeedribas BILANZE

1. augustâ 1902. g.

Aktiwâ:	Rbl.	Kp.	Pastiwâ:	Rbl.	Kp.
Kases rehkins	1,091	50	Beedru dalibas nauda . . .	17,827	88
Aisdewumi pret kihlam un galwojumeem	92,747	05	Rezerwes kapitals	757	58
Inwentars	708	87	Noguldijumi	54,452	20
Ihdewumi	1,778	50	Pahrejoschas rehkins. . . .	848	90
Tekoschs rehkins.	1004	—	Prozentes un daschadi eenehmumi	6,120	92
% šmaksats par noguldijumeem un uz krahšchanas grahmatinam.	697	52	Uz krahšch. grahmatinam . . .	14,112	01
			Tekoschs rehkins.	1338	32
			Kreditoru rehkins	2,500	—
			Atlikums no pelnas . . .	69	68
	98,025	44		98,025	44

Drošchibas kapitals ar 245 beedru galwošchanu 168,099 rbl. 30 kap.

Sabeedribas darba laiks no plkst. **10—2** deenâ.
Sabeedriba maksâ par noguldijumeem 3—6 proz. par gadu no noguldischanas deenas un aprehkina par aisdewumeem 7—9 proz. gadâ.
Wisi noguldijumi un aisdewumi ir no krona nodokleem šwabadi.
894b **Walde.**

Rigas Amatneeku Krahju un Aisdewu kases BILANZE

31. julijâ 1902. g.
Suworowa eelâ Nr 14, Kaula namâ.
Telefons Nr. 922.

1,007 beedri. — Drošchibas kapitals 587,64 rubl. 64 kap.

Aktiwâ:	Rbl.	Kp.	Pastiwâ:	Rbl.	Kp
Pamata kapitals walstsbankâ .	10000	—	Pamata kapitals	10000	—
Aisdewumi pret kihlam . . .	570690	10	Darischanu kapitals	41025	79
Aisdewumi pret galweneekeem .	99275	—	Rezerwes kapitals	7738	85
Wihki ihdewumi	554	76	Noguldijumi	566596	57
Inwentars	1470	94	Daschadi eenehmumi	30800	—
Wehrtspapiri	500	—	Prozenti	26545	93
Daschadi ihdewumi	38	93	Rakša nauda	—	—
Ihre	525	—	Pahrejoschs rehkins	475	72
Kases rehkins	3775	—	Diwidende	6413	68
Tekoschs rehkins	—	—	Schiro à Depôt.	1000	—
Kases rehkins	3882	49			
Teesu pilnwarneeku rehkins . .	144	32			
	690596	54		690596	54

Kase maksâ par noguldijumeem 5 1/2 proz. par gadu, un nem par aisdewumeem pret galweneekeem 8 proz., pret obligazijam 7 proz., pret wehrtspapireem 6 1/2 proz.
Wisi eemaksajumi un noguldijumi schai kasē atšwabinati no nodokleem.
Kases darba laiks katru deenu, isnemot šwehtdeenas un šwehku deenas, no pulkst. **10—2.**

Rigâ, 1. julijâ 1902. g.
127b **Direkzija.**

Keisarischkas Kreewijas Medneezibas Beedribas Rigas Nodala.
„Concours hippique"
721a **2., 6., 9. un 12. augustâ 1902. g.**
uz Rigas Rikschbrauzeju beedribas hipodroma.
Sahkums pulksten 4 pehz pusdeenas.
Weetu zenas: logschâs 1 rbl., tribinâs **50** kap., atklahtâs tribinâs **25** kap.

Wisadus rakstus
Kreewu walodâ loti pamatigi un par masaku atlihdsibu išgatawo Romanowa eelâ № 57, sem. treschu eerehdnis **P. Ewers.**
NB. Runajams no pulkst. 8—10 rihtâ un 4—6 1/2 pehz pusd., ari šwehtdeenam un wakareem. 804b

Skolenus
peenem pansijâ, kur? šaka „Rigas Awises" ekspedizija. 729a

Kantoristu
pa pusdeenas laiku un wakarâ wehlas nodarbotees ar grahmatu weschanu un ziteem rakšu darbeem. Preekšlikšanus luhdsu laipni nodot „Rigas Awises" ekspedizijâ šem burteem G. T.

Wairaki dahmu uzwalki
kâ: waterproofs seemas mehteļi, wasaras mehteļi, apleekamais, tleites, zepure, muše u. t. t., loti labi uzturejuschees, apstahkļu dehļ lehti pahrdodami mašâ Lehzeru eelâ № 89, pee J. Ruschna kga. Preeprasams darba deenâs no pulkstem 8 wakarâ un swehtdeenâs no pulkstem 1—5 pehz pusdeenas.

Emehde
isdodama uz renti Rigas tuwumâ. Tuwakas šinas „Rigas Awises" ekspedizijâ. 746a

Jaunpeena gowe
ar teļu no laukeem eewesta, pahrdodama jaunajâ Jelgawas šoseja № 19, mahjweetâ, peeprasams P. Reesis bodē. 744a

Prašet pehz **zigurineem** sem firmas **„A. Buchr"**, kas ir labi. **Familijas kafeja,** weselîgs dsehreens. **Maišita eefalu kafeja,** nerwu stiprinadams dsehreens. **Eefalu kafeja,** kahi deriga preeksch behrneem un wahjeem nerweem. Atkalpahrdewejî labu augstu rabatu. Dabujama wiš̆â lecloš̆â weikalš Rigâ. 39b

Mag. E. Birsmana
apteeku pretschu tirgotawa
Kungu eelâ Nr. 4,
otrâ namâ no Kalku eelas
peedahwâ sawu bagatigo krahjumu **apteeku pretschu, parfimerijas, trahnu** u. t. pr.
Tihdseklus pret blakšim un šhurkam. 699b
Ihpaschneeki **Gudsche & Co.**

Notalu leetas
leelâ išwehlê teek lehti pahrdotas.
J. Puchk,
33b **rotalu leetu weikalnes,**
Marijas eelâ Nr. 9, Resterowa mahjâ.
Galwiņsmi un dreššajaja darbi teek išdarriti ahtri.

„Rigas Awises"
apstellejumus peenem **Leepajâ** Grandu eelâ № 89, **Kairis'a** kga grahmatu pahrdotawâ. Turpat ari ihdalama weeta.

W. Andrejewsky
ahdu pahrdotawa Rigâ
Peldu eelâ Nr. 27, pretšwahrdoschanas gat. kungu gamaschas no 1 gab. **3.15**
galawas štibeletes gamaschas **2.50**
bahnu šchnoru kurpes **1.50**
leelu behrnu kurpes štipras **80**
„ „ „ pusštipras **45**
mihdenš šahdas **5.—**
Leelâ išwehlê wisadas **ahdu prezes** un galawas gamaschu wirš̆ahdas. 45b

Louis Edelberga,
juweļu-, selta-, sudraba-, alfenida un pulkstenu weikals, atrodas tagad
Alekšandra eelâ Nr. 4,
un **Alekšandra eelâ Nr. 5.**
Wišadi apstellejumi un reparaturas tiek noteikti lehti un lehti išdarriti. Pastahwigi krahjumâ **laulajamee gredseni.** Leetotas selta un sudraba leetas top atpirktas par wisaugštakâm zenâm. 813b

Isrihkojumi.

Sakunu Balle,
bahrsâ šwehtdeen, **4. augustâ** sch. g., **Zeribas beedribâ** (Altonawâ). Sahkums pulkstens 3 pehz pusd. Eeeja 50 kap. no personas, behrni apakš 10 gadeem wezaku pawadibâ par brihwu. Spehlēs 2 muzikas kori. Brihwbiletes no J. Balod derigas. Leetas gadijumâ deja šahk. 750a **Rihk. komiteja.**

Ilgezeema Parks.
Dinamindes eelâ № 50.
Aus baritawas ihpaschneeka Fr. Schindlera ihpaschumâ.
Swehtdeen, 4. augustâ 1902. g.
Raibais teatrs.
Peedalās: kungi: **Maksis Ehrmans, Neku-Weefons,** bahrnas **Olga Penz, Alwina Frey** un **Natalija Linde.**
Sahkums pulkstens 5 pehz pusdeenas.
Pehz tam
deja.
Eeejas maksa: lungeem 40 kap., bahrnam 80 kap.
Weikala wadons **K. Granowsky.**

R. L. B.
Swetdeen, 4. augustâ 1902. g.
Izbraukums
uz
Katlakalna
(Belles muizas parku).
Nobrauks no pontona tilta pulksten 10 no rita, atpakaļ brauks pulksten 1/29 vakarâ.
Cenas: sweseem 1 rbl., beedreem un damam 65 kap., veetejeem un bahrneem 35 kap.
NB. Gadijumâ, ja taj deenâ litu leetus, tad Izbraukums notiks 11. augustâ.
7838 **Kartibas komisija.**